

TEME BROJA

Kroz svijet pjesmica i brojalica

Kreativnost u radu s djecom

Sportski uspjesi

MENDULA

list učenika OŠ Voštanica-Zadar

Broj 6 - Godina 6 - Školska godina - 2013./2014.

Mendula

List Osnovne škole Voštarnica-Zadar
Školska godina 2013./2014.

Autori

Učenici i učitelji Osnovne škole
Voštarnica-Zadar

Izdavač

Osnovna škola Voštarnica-Zadar
Ivana Meštrovića 3, Zadar
E-mail: os-vostarnica@zd.t-com.hr

Za izdavača

Ravnateljica Irena Dukić, prof.

Uređivački odbor

Helena Kuzminski, prof.
Ivana Birska, prof.
Ivanaka Čirjak, dipl. vjeroučiteljica
Lucija Magdalenić, učenica
Filip Kulonja, učenik

Urednik

Danijela Petani, prof.

Lektor

Danijela Petani, prof.

Korektor

Helena Kuzminski, prof.

Naslovna stranica

Svi na more,
Silvijana Dražović

Dizajn i priprema za tisak

Grafički zavod Hrvatske d.o.o.
Radnička cesta 210, Zagreb

Naklada

300 primjeraka

ISSN 1849-3491

Zahvaljujemo Gradu Zadru na podršci

Uvodnik i Riječ ravnateljice 3

Teme broja

Kroz svijet pjesmica i brojalice 4
Autizam i floortime pristup 7
Glazba uvijek traži put do ljudske duše 8
Komunikacija putem tableta 9
Dramski rad razvija humane odnose među
djecom bez obzira na sposobnosti ili nedostatke 10
Pozitivni učinci terapijskih pasa 11

Stručni skupovi i seminari

Kreativnost u radu s djecom 12

Događajnica

Pozitivni duh i kreativnost 13
Svečana priredba povodom Dana škole 14
Baštinom do budućnosti 15
Obilježeni Dani kruha 16
Molitve u Boardmaker programu 16
Krugovi III u Benkovcu 17
Upaljene „Svjetiljke ljubavi“ 18
7. likovna kolonija 20

Sport

Vježba za tijelo i duh 22
Sportski uspjesi 24
Na Državnom prvenstvu u Poreču 25

Školske aktivnosti

Učenička zadruga *Mocire* 26
OŠ Voštarnica-Zadar čita 2013. 27
Tko čita (ne) skita 27

Kreativna radionica

Izrada straničnika za knjige 34

Anketa

Kako ste se igrali u djetinjstvu? 36

Fotostrip

U potrazi za bankomatom 38

Drage čitateljice i čitatelji,

pred Vama je šesta Mendula. Pomalo izmijenjenog ruha, obogaćena s novim rubrikama i tekstovima naših učiteljica i stručnih suradnika koji se trude poput pravih novinara.

Broj započinjemo jednom razigranom temom o brojalicama i pjesmicama. Htjeli smo se prisjetiti, kao što to i stihovi jedne dječje pjesmice kažu, *da je najljepše zanimanje kad je čovjek dijete*, te smo o igrama u djetinjstvu provedli anketu među djelatnicima.

Novinu u našoj školi predstavljaju tableti koje koristimo u nastavi kao sredstvo komunikacije, a više o tome pročitajte u rubrici Teme broja.

Naša školska svakodnevnica ispunjena je s mnoštvom aktivnosti, a kroz nju, kao i kroz ostala događanja, vode nas rubrike Školske aktivnosti i Događajnica. Držeći se mota *Daj od sebe sve, nikad sportu ne reci ne* nastajala je rubrika o sportskim aktivnostima i uspjesima.

Načini na koje možemo učiti, neiscrpnj su. Mi volimo izlaziti iz učionica, posjećivati izložbe, gledati kino i kazališne predstave. Sve te naše male tajne o učenju izvan učionice, podijelili smo s Vama i u ovom broju.

Ako ste mislili da smo se, uza sve aktivnosti, zaboravili zabavljati, prevarili ste se. Rubrika Kreativna radionica vodi Vas korak po korak do izrade straničnika za knjige. Fotostrip je fotografiran na prekrasnim lokacijama zadarskog Poluotoka i kroz slike, priča nam o potrazi vesele ekipe učenika za bankomatom.

Dragi čitatelji, svašta smo Vam pripremili. Prelistajte Mendulu i osjetite čaroliju naših školskih dana.

Uredništvo

RIJEČ RAVNATELJICE

Drage čitateljice i čitatelji,

čitajući ovaj šesti broj našeg školskog lista zabavila sam se i uživala, ali i naučila ponešto novo. Iskreno se nadam da ćete i Vi!

Međutim, kao i sve drugo što se prakticira i radi više puta, vidim da je naš list rastao i razvijao se te dobio bolju strukturu, postao jasniji sadržajem i formom na čemu zahvaljujem svima koji su sudjelovali u njegovoj izradi, a osobito glavnoj urednici knjižničarki Danijeli Petani i logopedinji Heleni Kuzminski, koje, čini se, postaju majstori od zanata.

Svi ostali sudionici su me ugodno iznenadili dobrim darom za pisanje i prenošenje informacija, dojmova, emocija čime su dali svoj doprinos ovom projektu koji se temelji na zajedništvu učenika, učitelja i stručnih suradnika naše škole.

Nadam se da će učenike i njihove roditelje obradovati i učiniti ponosnim sva postignuća učenika prikazana u njemu. Kao i svi dosadašnji, i ovaj školski list daje najbrži i najslikovitiji pregled rada i događanja u školi, vjerno je predstavlja riječju i fotografijom. U njemu bilježimo ono što želimo sačuvati za trajno, na fotografijama prepoznajemo vlastita lica i vidimo sebe kao dio tog našeg malog, ali vrijednog učeničkog i djelatničkog kolektiva. Ponosna sam zbog samog školskog lista, kao i onog što je u njemu prikazano.

Posljednju godinu obilježile su promjene u vidu zapošljavanja u stalni radni odnos kineziterapeuta što nam je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta kao i zapošljavanje psihologa, zatim zapošljavanje dva asistenta u nastavi, te kuharice na pola radnog vremena. Smatram da je škola napravila veliki iskorak zapošljavanjem tih djelatnika koji će dodatno poboljšati kvalitetu rada s učenicima.

Po prvi put u školi provodimo stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i to ovaj put za stručnog suradnika psihologa, s mladim psihologom Zlatkom Bajićem.

Osim, svih za nas, već tradicionalnih projekata i aktivnosti koji su prikazani u školskom listu od ove godine u školi uspješno provodimo izvannastavnu aktivnost judo.

Škola se stalno razvija, što je prirodno i poželjno. Uvijek težimo boljem, te u tom smjeru namjeravamo nastaviti i dalje!

Ravnateljica, Irena Dukić, prof. def.

Kroz svijet pjesmica i brojalice

DIJETE

Najljepše je od svih zanimanja
kad je čovjek dijete,
pa ne mora misliti na kravate,
na žilete,
gledati neprekidno na sat
i kod pozdrava savijati vrat.
To je takvo zanimanje
da se može u gaćama doći
na primanje
oko šumskog panja
i da se budan nešto
veliko sanja.
Njemu su glavni zadaci
da oblutak što dalje baci.
da se što šire smije,
da nikad na istom mjestu nije.
Da pušta u visine zmaja,
puno nekog svetog sjaja.
Da ga sunce za ruku voda,
da ide pješke preko - svoda.

Zvonimir Balog

Djeca vole humor, neočekivane
situacije, obrate i vedrinu

U veselim i šaljivim riječima pjesnika Zvonimira Baloga vidimo zapravo koliko djetinjstvo može biti bezbrižno, vedro i veselo. Značaj brojalice i pjesmica u odrastanju svakog djeteta zadire u aspekte emocionalnog, spoznajnog i opažajućeg, govornog i psihičkog sazrijevanja, a u cilju razvoja govorno - komunikacijskih vještina, prostorno - vremenske svjesnosti, kao i razvoja mišljenja i pamćenja. Samo bogatstvo pisanih i usmenom predajom zabilježenih pjesmica i brojalice govori nam da, zapravo, kroz svijet rime i stihova polazi ono iskonsko iz čovjeka. Za brojalicu kažu da je vrsta umjetničko - književnog teksta, gotova ritmična igra, kratka pjesmica, ritmična cjelina, igra riječima, vrsta onomatopeje ili oblik dječjeg stvaralaštva. Brojalica je kratka pjesma jer

se recitira na jednom tonu. Uči se slušanjem, gledanjem i oponašanjem. Ona je mala ritmična cjelina u kojoj do izražaja dolazi ritam i melodičnost, može biti vrlo vesela, a djeca vole humor, neočekivane situacije, obrate i vedrinu. Izgovaranjem brojalice razvija se sposobnost pamćenja teksta i malih ritmičnih cjelina, a postiže se jasniji i razgovjetniji govor djeteta. Brojalicom djeca u igri određuju tko će loviti, žmiriti, baciti loptu, započeti igru, pokazati i odgovoriti. Jednostavno pomaže u igri i neprimjetno upravlja igrom. Javljuju se u svim kulturama svijeta i u svim krajevima naše zemlje. Prenose se iz jednog naroda u drugi, iz naraštaja u naraštaj. Živjele su u prošlosti, ali žive i danas u vrtićima, školama, na rođendanima, u igri na dvorištu... Brojalice i pjesmice su neuništive.

Istraživanja govore da bi bebama s već navršenih sedam mjeseci trebalo početi pjevati i interpretirati brojalice i pjesmice. Njihov lagan i pjevan sadržaj, kao i ponavljanje, pojačavaju slušnu osjetljivost, uče ih prepoznavanju različitih glasova te tako dijete na vrlo lagan način povezuje značenje riječi sa stvarnim životom.

Brojalice kroz ritam i pokret - stimulacije glazbom i stimulacije pokretom

Brojalice pomažu djetetu da uspostavi kontakt sa svojim tijelom i da bude svjesno svojeg tijela. Kad je dijete svjesno svojeg tijela, svjesno je i samog sebe. Djetetu približavamo njegovo tijelo kao „dom“ u kojem živi i kao instrument putem kojeg se izražava. Stihovi, riječi brojalice, kao i pokreti koje ponavljamo s djetetom i pred djetetom uz dodatne izražene afektivne izraze bum-bum, pljas..., trči, trči..., bjež... kap, kap... , cap, cap... su zvučni efekti koji odzvanjaju u svakom uhu, a koji mogu biti kreacija (interpretacija) svakog učitelja i roditelja po vlastitoj nadarenosti. Brojalice razvijaju ritam i

pokret. Osim stvaranja zvukova i ritmova na dječjim instrumentima, vlastitim tijelom također možemo proizvoditi glazbu. Ritam se može demonstrirati pokretom prstiju, šakama, rukama, nogama i tijelom. Izgovor brojalice uz pokret može se dopuniti pljeskanjem, pucketanjem prstima, tapšanjem po ramenu, koljenima, udarcima nogom od pod, njihanjem, mahanjem ruku, poskakivanjem, kretanjem u jednom smjeru, u dvije kolone i isprepletano. Mogu se upotrijebiti razni instrumenti: udaraljke zvečke, bubnjevi, triangli. U brojatici kod završne riječi može se čučnuti, razbježati, poskočiti, gegati, okretati ili dodirivati određeni predmet. Ritmom se razvija osjetljivost, sluh i motorika te postižu različiti ritmički obrasci i zvukovi. Treba pokušati djecu naučiti proizvoditi što više različitih zvukova vlastitim tijelom. U grupnom radu, dok izvode svoj zadatak i slušaju ostalu djecu koja proizvode drugačije ritmove, učvrstit će se njihov osjećaj za ritam.

Vlastitim tijelom možemo proizvoditi glazbu

ČAJNIK

Ja sam mali čajnik (uperi prstom prema sebi)
trbuh mi je pun (spoji ruke u krug ispred sebe)
ovo mi je ručka, (desnu ruku stavi na bok)
a ovo mi je kljun. (lijevu ruku ispruži sa strane)
Kada ti je zima i poželiš čaj
nagni me i izlij (nagni se na lijevu stranu)
u šalicu znaj.

HOP-HOP

Hop! Hop! Hop! Hop!
Skače zeko skok po skok!
Duge uši, kratki rep,
Zeko, zeko – što si lijep!
Bijeje šape – smeđi brk,
Zeko – zeko! Hajd u trk!

Brojalice uz pokrete prstima

Što su djetetovi prstići aktivniji, to se bolje ostvaruje njegov govorni, emocionalni i intelektualni razvoj

Saznanja znanstvenika govore da za razvoj govora veliko stimulativno značenje imaju funkcije ruke i prstiju. Formiranje važnih govornih zona u mozgu ostvaruje se pod utjecajem živčanih impulsa prstiju ruku. Točnije, što su djetetovi prstići aktivniji, to se bolje ostvaruje njegov govorni, emocionalni i intelektualni razvoj. Jednostavni pokreti prstiju pomažu uklanjanju napetosti ne samo u rukama, već i u govornim organima (u usnama i na jeziku), a čine dijete emocionalno i mentalno opuštenim. Blago milovanje, masiranje i razgibavanje prstića uz izgovor ritmično kratkih brojalica i pjesmica s jednostavnom jezičnom konstrukcijom, čine dijete emocionalno i mentalno opuštenim i spremnim za usvajanje i razvoj govora.

SUNCE

Širim prste
Ruke svake,
Ko što sunce širi zrake.
Kad se sunce smije,
Prstići se šire.
Kad se sunce mršti,
Skupljaju se prsti.

GDJE JE ZEKO

Palac pita: Gdje je zeko? Vidi li ga možda netko?
Kažiprst će: Gledaj tamo! Kako li je hitar samo.
Srednjak kaže: E baš neću, gledat ću na stranu treću!
Prstenjak će: Dosta! Zec vam bježi preko mosta!
A najmanji se samo smije, pod kaputom zeca krije.

Tematske brojalice

Tematske pjesmice o prirodi, životinjama, obitelji i sl. su odličan materijal za rad sa svakim djetetom. Proširivanje vokabulara, bogaćenje rječnika kroz ugodu ponavljanja i spontanog učenja omogućava djetetu upoznavanje novih riječi i njihovu primjenu na pravom mjestu. Za bogaćenje dječjeg rječnika treba koristiti svaku situaciju i sve mogućnosti da dijete pravilno imenuje. Brojne situacije iz svakodnevnog života pružaju

mogućnost pravilne uporabe pravilnih riječi. Tematske pjesmice se mogu lako uklopiti u razne dječje igre, zabave i priredbe, kao i za individualni rad kod kuće, jer osim govora stimuliraju i cjelokupni razvoj dječje psihe. Pjesmice za najmlađe - hopsalice, gegalice, pljeskalice i pokretne igre ističu značaj aktivnog slušanja, a ne pasivnog. Djeca doživljavaju igru kao ugodu, kao nešto na što su sama pristala, što su odabrala i što ih zabavlja i veseli.

Dječja mašta može svašta

RIBICE

Ribice su male plivale u moru,
ispratile mjesec dočekale zoru.
Ribice su male izronile van,
da pozdrave sunce, što im nosi dan.
Ribice su male

MIŠ

Bježiš iš mali miš,
kap po kap teče slap,
doletio crni kos i ostao bos.

ČEMU SLUŽE RODITELJI

Suza služi da se plače,
da nas zebu služe uši,
usta služe za kolače,
a peć služi da se puši.
Ali čemu služi mama,
ali čemu služi tata,
rukama kad padne tama
da te grle oko vrata.....

Brojalice kroz crtež

Neke se brojalice mogu vrlo brzo naučiti i crtežom. Iscrtavanjem ključnih riječi iz pjesmice-brojalice pojačava se utisak pojedine riječi, i djetetu se nudi još jedna dimenzija u kojoj se potvrđuje i učvršćuje novo usvojena riječ. Djeca - izraženi vizualni tipovi uživaju u svakoj novo nastaloj slici koja se u njihovoj mašti dodatno zabilježava.

Ptičice, E.P.

JOŽICA

Točka, točka, točkica,
gotova je glavica,
meke uši, mali vrat,
trbuh mu je kao sat,
male ručice, male nožice,
evo našeg Jožice.

KUĆICA

Ima jedna kućica,
ispred kuće mačkica,
do mačkice pas,
koji laje na sav glas AV-AV-AV.

Pričanje priča - bajki kroz pjesmice

Samo slušanje glazbenih priča u kombinaciji sa slikovnim materijalom potiče razvoj receptivnog govora. Tekst priče - bajke kroz stihove je prilagođen dječjoj percepciji. Lakše je prihvatljiv ako je prisutno ritmično ponavljanje kratkih cjelina. Skraćena bitna izrečena rečenice koje kroz pjevljive stihove objašnjavaju radnju cijele priče, koje svako dijete začaraju i odvedu u svijet bajke, kao da se i sami nalaze u njoj. Ujedno usvajaju odnos uzroka i posljedice, shvaćaju kako se od prvotne zamisli dolazi do konačnog rezultata, uz konkretan i logičan slijed.

TRI PRAŠČIĆA

Tri prašćića, tri prašćića
vesela smo mi, uvijek bi se,
uvijek bi se rado igrali.
Jer u igri i veselju mi uživamo
i da znate starog vuka se ne bojimo
vuk nas želi pojesti u zalogaja tri
pa smo zato naše kuće mi izgradili...

Vuk, E.P.

Pjesmice – zagonetke

Radi svog učinka zabave duha, vole ih i odrasli

Za djecu starije dobi pjesmice - zagonetke predstavljaju pravi izazov jer moraju pogoditi što se krije iza uspješne jezične zamke i skrivalice. Zagonetka je kratka književna vrsta koja je nastala vještim skrivanjem pravog značenja kroz igru riječi. Sastoji se iz dva dijela; opisa predmeta, odnosno postavljanja pitanja, zadatka - zagonetke i davanja odgovora, rješenja - odgonetke. Radi svog učinka zabave duha, vole ih i odrasli, a riječima prenesenog značenja, pouka i vrijednost zagonetke se pojačava.

Visi na nebu
Šarena pruga,
Nakon kiše dolazi,
A zove se
(ešip)

Okrugla sam i bez nogu,
Skočiti visoko ja mogu.
Svako dijete za me zna,
Ja sam tvoja
(eidoj)

Jedna glava
puno nogu.
Na sve strane
hodat mogu.
Kad zagusti
crni oblak pusti.
(hobotnica)

Svake godine dolaze nam u goste:
Jedan je sijed, drugi je mlad,
Treći skače, četvrti plače
(četiri godišnja doba)

Igra uz glazbenu podlogu

Izvori:

Peteh, M. (2003.), Zlatno doba brojalice, III izdanje, „Alinea“, Zagreb
Herljević, I.; Posokhova, I. (2002.), Govor, ritam, pokret, „Ostvarenje“ d.o.o., Zagreb

Priredila: Logoped, Helena Kuzminski, prof. def.

Autizam i floortime pristup

Dijete se potiče da slijedi vlastite interese, bude kreativno, znatiželjno i spontano

Likovna terapija

Autizam je razvojni poremećaj koji se očituje poteškoćama u društvenoj interakciji i komunikaciji te neuobičajenim ponašanjem. Kako bi se djeci s autizmom pomoglo u boljem razvoju socijalnih, komunikacijskih i drugih vještina, razvijeni su različiti terapijski pristupi koji uključuju različite oblike glazbeno-plesne, likovne, dramske terapije te psihološku terapiju, postupke senzorne integracije i slično. Naravno, u radu s učenicima ključno je primjenjivati specifične i prilagođene (individualizirane) programe koji se temelje na sposobnostima, potrebama i interesima (drugim riječima, jakim stranama) svakog učenika.

Primjerice, likovna terapija je psihoterapijska metoda u kojoj se rabe likovna sredstva i umjetnički postupci pri iscjeljivanju osoba s različitim bolestima i teškoćama. Za likovnu terapiju kao vid psihoterapije ne treba nikakva likovna vještina kao preduvjet. Veću korist od likovne terapije imaju oni kojima likovno izražavanje nije blisko, nego spontano i bez kontrole nad podsviješću otkrivaju svijet simbola. Svrha terapije je osobni emocionalni razvoj koji zatim vodi do poboljšanja kvalitete duševnog života i odražava se na područjima mentalnog zdravlja, društvenih i radnih sposobnosti te utječe na stanje i funkcioniranje čitave osobe. Kod osoba s autističnim poremećajem, kao i kod osoba s intelektualnim teškoćama likovna se terapija temelji prvenstveno na neverbalnoj komunikaciji, a ne na govornom izražavanju. Slika je odraz svjesnog i nesvjesnog, a nesvjesno se teško izražava riječima. Riječima se ne može zamijeniti slika niti slikom riječi. Neke nastale slike prikazuju događaje, neke se stvaraju umjesto do-

gađaja. Neke slike nastaju isključivo za komunikaciju umjetnika sa samim sobom dok druge služe za uspostavljanje komunikacije s terapeutom/roditeljem/učiteljem. Dječji unutrašnji svijet bogat je i raznolik, a dječji radovi su neiscrpna građa za gledanje, proučavanje i obogaćivanje doživljavanja svijeta. Oni su prozori preko kojih djeca govore o svijetu, a mi upoznajemo dječje misli, osjećaje i doživljaje. Gledajući dječje radove približavamo se i djeci i svijetu oko nas i samima sebi.

Jedna od popularnijih terapijskih intervencija kod djece s autizmom je tzv. «floortime» (doslovno – vrijeme na podu) pristup, kojeg je razvio dr. Stanley Greenspan i koji je posebno koristan u radu s djecom s autizmom, ali i drugim razvojnim poremećajima. Radi se o posebnom pristupu koji mogu provoditi ne samo terapeuti i odgajatelji, već i roditelji ili drugi članovi obitelji djeteta. U ovom se pristupu s djetetom radi na razvoju njegovih intelektualnih, društvenih i emocionalnih sposobnosti u poznatom okruženju. Dijete se potiče da slijedi vlastite interese, da se povezuje s terapeutom i da bude kreativno, znatiželjno i spontano, što sve pozitivno utječe na njegov intelektualni i emocionalni razvoj. Cilj rada s djetetom prema *floortime* principima nije nametanje interakcije već povezivanje s djetetom i doživljavanje obostranog zadovoljstva. U radu je potrebno usredotočiti se na dijete i opustiti se, jer osoba koja je smetena, nervozna ili pod pritiskom, neće biti u stanju pomoći djetetu da bude smireno i da se ugodno osjeća. Također je važno uskladiti se s djetetovom razvojnim razinom i zaboraviti na njegovu kronološku dob.

U radu s djecom po *floortime* principima treba se pridržavati nekih osnovnih smjernica. Kao prvo, jedna seansa ne bi trebala trajati kraće od 20 ni dulje od 30 minuta i u tom razdoblju je potrebno nesmetano se posvetiti djetetu, bez ikakvih prekida. Kako bi dijete napredovalo, najbolje je provesti nekoliko seansi tijekom dana. Iako ovakve seanse mogu djelovati dosta slično običnoj igri s djetetom, ono što ih razlikuje je uloga odrasle osobe koja je vrlo aktivan partner u igri i ima zadatak što više poticati dijete na interakciju. Primjerice, osoba se može praviti da ne razumije dje-

tetove upute i tako ga potaknuti da jasno kaže što želi. Osim toga, važno je slijediti vodstvo djeteta i ne preuzimati ulogu voditelja igre. Dijete treba samo birati igračke ili način igre, a zadatak odrasle osobe je da se pridruži djetetu u onom što ono trenutno radi, što god to bilo. Zadatak odrasle osobe nije započeti neku aktivnost, treba čekati da dijete počne nešto raditi. U radu s djetetom potrebno je i da osoba bude svjesna vlastitih, ali i djetetovih osjećaja. Važno je prilagoditi se raspoloženju djeteta i pokazati suosjećanje (govorom, uzvicima, uzdasima, gestama). Naravno, također je važno uskladiti se s razvojnim stupnjem

Učiteljica Iva, E.P.

Dječji rad, Ivan Marić

djeteta – primjerice, ako dijete ne govori, ne treba pokušavati voditi razgovor s njim već je bolje usredotočiti se na komunikaciju gestama, zadržavanje pažnje, poticanje angažiranosti i slično.

Ključni aspekt *floortime* pristupa je interakcija, što potiče temelje učenja i razvoja brojnih životnih područja kao što su komunikacija, govor, mašta, razumijevanje, izražavanje i kontrola osjećaja, sposobnost ostvarivanja toplih i privrženih odnosa, fleksibilnost u odnosima s ljudima i situacijama, prihvaćanje promjena u okolini i druga. Naravno, sva djeca ne mogu biti jednako uspješna u svim područjima, ali će djeca koja prođu kroz *floortime* terapiju zasigurno steći osnove za ljubav i učenje, u čemu leži prava snaga ovog pristupa.

Izvori:

The Greenspan Floortime Approach (2012). *About floortime*. Dostupno na: <http://www.stanleygreenspan.com/about-floortime/>
DIRA (2014). *Što je DIR/Floortime?* Dostupno na: <http://www.dira.hr/floortime>
Remschmidt, H. (2009). *Autizam: Pojavni oblici, uzroci, pomoć*. Jastrebarsko, Naklada Slap.

Priredio: Psiholog – pripravnik,
Zlatko Bajić, mag. psych.

Glazba uvijek traži put do ljudske duše

Učiteljica Iva s učenicima

Glazba je prisutna svugdje oko nas. Gotovo svi uživaju u glazbi i neminovno glazba ima velik utjecaj na čovjeka, a posebno na djecu. Doživljavanje glazbe na bilo koji način vrlo je individualna stvar te ovisi o karakteru i mnogim drugim karakteristikama osobe. Terapijski učinak glazbe ogleda se u emocionalnoj nabijenosti zvukova koji se mogu pamtili i na svjesnoj i na podsvjesnoj razini, a da nas podsjećaju na neki događaj ili proživljavanje uz razrješenje emocionalnog naboja. Glazba može izraziti osjećaje najdublje sreće i strahova koje same riječi nikada ne mogu. Ona, s obzirom na kvalitetne razlike, ima smirujuće i opuštajuće ili aktivirajuće i uzbuđujuće djelovanje za djecu i za odrasle. Djeci s posebnim potrebama treba omogućiti bavljenje glazbom kako bi se umanjile njihove poteškoće te poboljšao osobni rast i razvoj. Izgleda da doživljaj glazbe čiji je izvor pomaknut u pozadinu potiče sudjelovanje i povećava razinu pozornosti u djece s autističnim poremećajem. Kod djece s autističnim poremećajem, glazba je jedan od najuspješnijih pristupa koja može izazvati promjene u ponašanju i umanjiti poteškoće. Preko glazbe se pokušava ostvariti određena komunikacija kako bi se djetetu pomoglo u smanjenju unutarnje i vanjske napetosti, i to onako kako najbolje pojedinom djetetu odgovara.

Glazboterapija je relativno nova znanstvena disciplina. Postoji više definicija. Definicija glazboterapije Američkog udruženja (National Association of Music Therapy, 1950. g.) kaže: *Glazboterapija je upotreba glazbe s ciljem postizanja terapijskih ciljeva: obnove, održavanja i poboljšanja mentalnog i fizičkog zdravlja. Terapija odnosno liječe-*

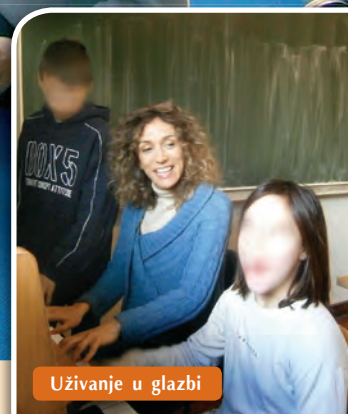
nje glazbom, te glazbeni terapeut pojavilo se kao zanimanje sredinom 20. stoljeća, iako su još stari Grci prepoznali utjecaj glazbe na pripadnike svojeg društva.

U okviru glazboterapije dijete može reproducirati, stvarati, improvizirati ili slušati glazbu. Te aktivnosti provode se u skupini ili individualno. Pristup glazboterapiji može biti receptivni (opuštanje učenika - pomaže da se izraze emocije) i aktivni (učenici pjevaju, sviraju, izvode glazbu - pomaže kod poteškoća u komunikaciji). Ciljevi koji se nastoje postići primjenom glazboterapije su:

- poticanje i razvijanje kvalitete pažnje (jednostavne brojalice i pjesme);
- stvaranje opuštajućeg terapijskog ugodaja, stvaranje osjećaja sigurnosti (klasičan repertoar);
- povezivanje glazbe i pokreta te glazbe i govora doprinosi izgradnji pozitivne slike o sebi (pokretne igre uz glazbu);
- poticanje na komunikacijsko otvaranje uz glazbu;
- poticanje djeteta na vlastitu glazbenu improvizaciju odnosno samooizražavanje (koristi se Orffov instrumentarij: udaraljke, trijngl, mali bubanj, štapići...);

Mario

Uživanje u glazbi

- nepoželjna ponašanja usmjerena u smisleno, svrhovito ponašanje - odgovarajuća glazba dovodi je do promjene ponašanja - emotivno praćenje;

- poticanje djeteta da preko glazbenog razgovora i pokreta uspostavlja povezanost s okolinom.

U našoj školi se provodi glazboterapija dva puta tjedno kroz individualne i grupne aktivnosti. Kod individualnog pristupa učeniku se može posvetiti više pažnje nego kod grupnog rada. Budući da koncept sata ovisi o učeniku i njegovom trenutnom raspoloženju, često se radi improvizirano, bez unaprijed određenih pravila.

Cilj je postignut kada djeca kroz glazbu kao poseban oblik komunikacije postignu odgovarajuće preoblikovanje ponašanja usmjerenosti na stvarnost.

Glazba budi „čovjeka“ u nama, mi trebamo nju da bismo uspostavili kontakt sa samim sobom, ali i ona za svoje postojanje treba nas, bilo kao slušatelja, bilo kao izvođača.

Priredila: Učitelj glazbene kulture, Iva Mustać Klarić, dipl. uč.

Kroz komunikaciju se uči i stječe znanje o svijetu

Dijete se rađa kao društveno biće i njegovo povezivanje s okolinom ostvaruje se komunikacijom. Taj oblik komunikacijske povezanosti ostvaruje se od samog rođenja. Međutim, postoje i slučajevi, kada i vrlo rano dijete ne ostvaruje ovaj oblik povezanosti, komunikacije i dijeljenja svojih doživljaja s bliskim osobama. U slučaju kad izostaje kontakt očima, mimika lica, geste, glasanje usmjereno drugima i sl. U tim situacijama postojeći način komuniciranja ili odsutstvo istog, ograničavaju dijete da djeluje na osobe koje ga okružuju. Takva djeca teže izražavaju ono što žele, ono što ih čini sretnim i čega se boje. Na takav način djeca razvijaju pasivne oblike ponašanja, frustracije i ugrožena su im sva razvojna područja. Budući da imaju složene komunikacijske potrebe, ugrožen im je i spoznajni razvoj, jer dijete uči i stječe znanja o svijetu komunicirajući s ljudima koji ga okružuju. Istovremeno ugrožena im je suradnja s okolinom te stvaranje socijalnih odnosa. Osobe sa složenim komunikacijskim potrebama su one osobe koje ne mogu koristiti govor kao primarno sredstvo komunikacije te ne mogu ostvariti svoje komunikacijske potrebe putem postojećih i uobičajenih načina komuniciranja. Tu spadaju osobe s Downovim sindromom, osobe s poremećajem iz autističnog spektra, osobe s intelektualnim teškoćama, kao i osobe sa složenim tjelesnim teškoćama.

Različite oblike *potpomognute ili nadomjesne komunikacije* definiramo kao različite metode koje nadopunjuju ili u potpunosti zamjenjuju oralno glasovni govor. Uvođenje potpomognute komunikacije ne zahtijeva postojanje dijagnoze, niti postoje kriteriji koje korisnik mora zadovoljiti, dovoljno je da su utvrđene nezadovoljene komunikacijske potrebe. Nadomjesna komunikacija može biti potpomognuta (korištenje komunikacijskih pomagala) ili nepotpomognuta (znakovni jezik, ekspresije lica, geste), a uključuje i tehnički nezahjevna komunikacijska pomagala (komunikacijske ploče, komunikacijske simbole-PECS) i visoko sofisticirana elektronička pomagala (tablete, smartphone - pametne telefone).

Projektna ideja rezultat je prepoznatih potreba korisnika potpomognute ili nadomjesne komunikacije. Te je tako suradnjom znanstvenika i stručnjaka Sveučilišta u Zagrebu s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Grafičkog fakulteta i Filozofskog fakulteta proveden i jedan takav projekt u Hrvatskoj „ICT – Informacijsko komunikacijskih tehnologija – sustavi za osobe sa složenim komunikacijskim potrebama“. Projekt je sufinanciran od Europske unije kroz Fond za ulaganje u znanost i inovacije. Više informacija o aplikacijama i projektu naći ćete na web stranicama <http://www.ict-aac.hr/index.p>.

Razvojem tehnologije potpomognuta komunikacija razvila je inovativne usluge u digitalnom obliku. Potpomognuta komunikacija je zasnovana na IT (informacijskim tehnologijama), a odnosi se na primjenu uređaja poput smartphone - pametnih telefona (zaslon na dodir, mogućnost instaliranja aplikacija) i tableta sa specifičnim aplikacijama za komunikaciju. Do sada su u sklopu projekta razvijene su aplikacije: e-Galerija, Komunikator, Slovarica, Matematička igraonica, Matematički vrtuljak i Glaskalica. Navedene aplikacije za pametne telefone (Android i Apple) i tablete se mogu preuzeti na stranicama www.ict-aac.hr Aplikaciju preuzimate s obzirom na uređaj koji posjedujete, Android ili Apple. Na web stranicama ovog projekta kontinuirano se objavljuju i novije verzije aplikacija te je dostupno i ažuriranje postojećih.

Komunikator (tablet ili smartphone) osobama sa složenim komunikacijskim potrebama omogućuje lakšu komunikaciju s okolinom, edukaciju i učenje vještina povezanih s novim komunikacijskim mogućnostima. Aplikacija olakšava učenje povezanosti između vizualnog simbola i novog fonološkog (zvučnog) oblika. Svaka aplikacija (Slovarica, Glaskalica i sl.) sadrži osnovni skup simbola koji svaki korisnik može nadograditi vlastitim fotografijama ili simbolima putem integrirane kamere na izabranom uređaju. Tako se mogu stvarati vlastite galerije simbola za svako dijete /osobu. Na takav način možemo omogućiti djetetu njegov jedinstveni album (galeriju) slika/simbola napravljenih od njemu poznatih sadržaja i njegovih osobnih prioriteta. Postavke je moguće prikazati s više ili manje simbola na ekranu ili odabiranjem dostupnih galerija simbola.

Cilj ovakvih projekata je unaprijediti društvenu uključenost osoba sa složenim komunikacijskim potrebama, poboljšati učinkovitost vremena i truda koje ulažu stručnjaci i ostali pomagači uključeni u stalnu brigu o osobama s komunikacijskim teškoćama. I mi smo se u našoj školi pridružili ovom hvalevrijednom projektu nabavkom 4 tableta za 4 skupine djece sa složenim komunikacijskim poteškoćama. Koriste ih djeca s poteškoćama iz autističnog spektra koji su u postavkama aplikacija dodali i vlastite simbole putem fotografija i na takav način smo omogućili djeci još poticajnu komunikaciju.

Djeca, roditelji i učiteljice su jako zadovoljni novim inovativnim oblicima komunikacije i mogućnostima koje im daje njihova primjena. Djeca su pokazala velik interes i uspjeh ovakvim načinom komunikacije, a učiteljicama je znatno olakšano razumijevanje želja i potreba naše djece.

Ovaj projekt je usmjeren na prijenos znanja i razvoj novih usluga potpomognute komunikacije, stoga se veselimo razvoju novih aplikacija koje će omogućiti našoj djeci još bolju komunikaciju.

Priredila: Učitelj, edukator-rehabilitator
Ivana Džaja, dipl. uč.

Kristofor

Dramsko izražavanje sredstvo je koje, bez obzira na umjetnički dommet, daje priliku za zdravo psihosocijalno reagiranje na probleme s kojima se djeca susreću u svakodnevnom životu. Neovisno o kojoj se populaciji djece radi, ono ima terapijske i socijalizacijske mogućnosti. Temeljno polazište u dramskom radu s djecom s posebnim potrebama je pružiti mogućnost svakom djetetu da maksimalno razvije svoju osobnost u fizičkom, psihičkom i socijalnom aspektu usprkos poteškoćama kojima je zahvaćeno. Pri tom je nužno uvažavati sve specifičnosti zdravstvenog, fizičkog i psihološkog stanja djeteta u trenutku provođenja pojedinih dramskih aktivnosti te pronaći pravu mjeru u postavljanju zadataka i zahtjeva pred svako dijete.

Neke od karakteristika djece s posebnim potrebama su sniženo intelektualno funkcioniranje, nerazvijen govor, teškoće memoriranja teksta, smanjeni obim apstraktnog mišljenja, imaginacije, improvizacije i imitacije. Vodeći računa o navedenim teškoćama, dramski rad s takvom djecom potrebno je prilagoditi, te koristiti različite tehnike kojima će im se omogućiti dramsko izražavanje i doživljaj uspjeha neovisno o obimu teškoća koje svako pojedino dijete ima. Neke od dramskih tehnika koje su se pokazale uspješnim u radu s djecom s posebnim potrebama su pojednostavljivanje teksta, korištenje gesti umjesto glasa, dugotrajno uvježbavanje i demonstracija određene dramske točke, korištenje

Dramski rad razvija humane odnose među djecom bez obzira na sposobnosti ili nedostatke

pantomime, plesa i neverbalne komunikacije. Veliku ulogu u radu ima upotreba različitih dramskih igara (pantomima, oponašanje zvukova, igre uloga i sl.) kojima se djeca opuštaju, zabavljaju, a time i pripremaju za uvježbavanje pojedine dramske točke. Neovisno od specifičnosti pojedinih dramskih tehnika treba naglasiti da dramskom ekspresijom sudionici imaju priliku razvijati sebe u fizičkom (kontrola tijela i osvješteno

upravljanje njime), psihičkom (snalaženje u novim situacijama, kreativnost) i socijalnom smislu (socijalna percepcija, komunikacijske vještine).

Dramski rad može biti snažno sredstvo socijalne inkluzije djece i mladih ljudi s posebnim potrebama, jer razvija humane odnose među djecom bez obzira na sposobnosti ili nedostatke, a njegov javni umjetnički izraz može biti način društvena potvrđivanja, promicanja i ostvarivanja načela inkluzije djece i mladeži s posebnim potrebama u zajednicu. Osim toga, dramsko stvaralaštvo takvih osoba i njegovo javno predstavljanje neki put će njihovu posebnost iskazati, ne kao nedostatak, već kao bogatstvo.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Ana Milković, prof. reh.

Anketa

Tko je glumac?

Mateo Paško: Glavni glumac glumi, a sporedni samo sporo ide.

Petar: Glumac glumi i treba dobro naučiti tekst napamet i ponavljati ga... Kad narastem, bit ću glumac i glumit ću u Sulejmanu Veličanstvenom.

Ivan: Glumac je kad negdje glumiš. Najbolje je glumiti s nekim ko ima puno godina i ako to napraviš dobro, onda dobiješ neku nagradu...

Filip: Glumac je Šemso.

Nina: Ja volim biti Pepeljuga.

Pod svjetlima pozornice

Psi koji se koriste u terapijske svrhe vrlo su pažljivo odabrani te se rano započinje s njihovom obukom kako bi što bolje surađivali s drugim ljudima i životinjama

Druženje s haskijem Lu

Pozitivni učinci terapijskih pasa

Poznata je izreka da je pas čovjekov najbolji prijatelj. Psi nam daju bezuvjetnu ljubav, vraćaju volju za život, uče nas dobrobiti, ne prosuđuju niti osuđuju, oni samo vole i prihvaćaju svakoga. Svatko od nas tko voli pse vrlo dobro zna da svaki pas ima terapijski učinak. Već samo maženje psa snizit će krvni tlak, smiriti puls i potaknuti lučenje hormona ugode. Poznati su psi vodiči slijepih koji se obučavaju kako bi pomogli ljudima s nedostatcima. Takvi psi pomažu ljudima pri kretanju po kući, obavljanju raznih poslova, oblačenju... Također, psi koji obavljaju terapijske funkcije moraju biti mirne naravi i imati strpljenja s ljudima. Oni će djelovati smirujuće na ljude i pomoći im da se nose s raznim emocijama.

Djeci s autizmom terapijski psi mogu pomoći, gradeći njihovo samopouzdanje, da se ne osjećaju sami na svijetu. Psi koji se koriste u terapijske svrhe vrlo su pažljivo odabrani te se rano započinje s njihovom obukom kako bi što bolje surađivali s drugim ljudima i životinjama.

Terapijski psi tako pomažu djeci s teškoćama pri svakodnevnim aktivnostima poput oblačenja, svlačenja, dodavanja različitih predmeta. Motiviraju ih kod rehabilitacijskih i tera-

pijskih postupaka u koje su djeca uključena. Upravo zbog svoje privrženosti, dobroćudnosti i visokog stupnja tolerancije na različita neuobičajena raspoloženja, terapijski pas na djecu djeluje opuštajuće, potiče ih na komunikaciju, te izaziva pokrete i radnje koje stručna osoba ne uspijeva isprovocirati ili nametnuti. Uključivanjem terapijskog psa u rad s djecom postiže se interakcija između djeteta i treniranog terapijskog psa, uz vodstvo roditelja kao voditelja terapeutskog psa ili terapeuta (voditelja), s ciljem ubrzanja napretka razvoja djeteta. Koristeći psa, kod djeteta se postiže ono što bi bez dodatne motivacije i opuštenosti ostalo skriveno. Terapijski pas potiče senzo-motorni razvoj, socio-

kognitivan razvoj, razvoj komunikacije, te psiho-socijalni i emocionalni razvoj djece s teškoćama u razvoju.

U Hrvatskoj se programi školovanja terapijskih pasa za djecu s teškoćama provode od 2002. godine, te su uključeni u različite terapijske procese (kod logopeda, edukatora-rehabilitatora). Školovanje terapijskog psa traje osam mjeseci, a obuhvaća bazične vježbe poslušnosti. Specifičnosti treninga odredit će se prema potrebama pojedinog djeteta – korisnika (hiperaktivnost, različite motoričke, govorne ili intelektualne teškoće...). Nakon inicijalne procjene kandidata, odabire se odgovarajući pas koji po svojem temperamentu i karakteristikama najviše odgovara pojedinom korisniku. Najčešće se ipak dodjeljuju individualno u obitelj djece s teškoćama u razvoju, gdje pas sudjeluje u svakodnevnom životu djeteta. Iskustva su pokazala pozitivne učinke terapijskog psa na djecu s teškoćama u razvoju, odnosno uočeno je da su djeca počela voditi veću brigu jedni o drugima, bila smirenija za vrijeme nastave te motivirana za učenje novih vještina. Kao što je već više puta rečeno i dokazano, djeca koja provedu svoje djetinjstvo uz životinje odrastaju u zdravije i otvorenije osobe, uče se odgovornosti za druga bića te jačaju samopouzdanje i samopoštovanje.

Priredila: Pedagog, Leda Rokov, prof. reh.

Petrova imitacija haskija

Nastup OŠ Voštarnica-Zadar

Kako prepoznati važnost timskog rada u postupku integracije i rehabilitacije djece s teškoćama i vrijednosti artterapije i njezinog utjecaja na konačne ishode rehabilitacijskog postupka djece s teškoćama bile su glavne teme Državnog stručnog skupa za usavršavanje odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika

Kad uzmemo u obzir da je svako djetete izazov, moramo biti kreativni da bismo imali adekvatnu radnu strategiju. Biti kreativan, odnosno imati smisla ili sposobnosti za stvaranje nečeg novog, u vrijeme kada je sve oko nas toliko uvjetovano lošom financijskom situacijom, rutinom i kolotečinom, prava je umjetnost i vještina. Kreativnost, posebno u radu s djecom, nas obogaćuje, ispunjava, čini nam svaki radni dan zabavnim i ugodnim.

Važnost kreativnosti u radu s djecom prepoznala je i Agencija za odgoj i obrazovanje te je organizirala državni stručni skup na temu Profesionalni izazovi - kreativnost i nove strategije. Stručni skup bavio se temom kreativnosti u radu s djecom, a bio je namijenjen odgojiteljima, učiteljima i stručnim suradnicima edukacijske rehabilitacije. Održavao se u vremenu od 23. listopada do 25. listopada 2013. godine u hotelu Kolovare u Zadru. Skupu je nazočilo dvjestotinjak edukacijskih rehabilitatora iz cijele Hrvatske.

U pozdravnoj riječi skupa, Sabina Glasnovac, pomoćnica ministra znanosti, obrazovanja i sporta, je istakla da se samo s dobro osmišljenim malim koracima u svim segmentima odgojno - obrazovnog sustava mogu postići promjene. Upravo zato je pohvalila izbor tema ovog stručnog skupa i namjeru da se otvore brojna pitanja o važnosti kreativnog izražavanja, ali i njegovanja temeljnih ljudskih vrijednosti nužnih za formiranje zdrave osobnosti i identiteta svake osobe.

Skupu se obratio i ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje Vinko Filipović koji je istaknuo

da je zadaća svakog sudionika u odgojno-obrazovnom sustavu izuzetno odgovorna pa tako i uloga odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika edukacijsko - rehabilitacijskog profila. Uloga stručnih suradnika rehabilitatora je ipak posebna jer rade s djecom koja su na poseban način zahtjevna. Stupanj demokratičnosti jednog društva kažu da se oslikava prema tome koliko društvo skrbi o djeci s posebnim potrebama. Sudionicima skupa predstavio je analizu postojećeg sustava stručnog usavršavanja Agencije za odgoj i obrazovanje i procjenu potreba za stručnim usavršavanjem koja je rađena u sklopu projekta IPA (Poboļjšanje sustava stručnog usavršavanja odgojno obrazovnih radnika). Izvijestio je skup o podacima iz upitnika koje su popunili više od 10 tisuća odgojno - obrazovnih radnika. Zaključeno je da stručno usavršavanje za rad s djecom s posebnim potrebama treba biti puno zastupljenije. U svom izlaganju je tako pozvao sve sudionike skupa da iskazuju svoje potrebe za stručnim usavršavanjem, jer oni ipak najbolje mogu prepoznati što im kao praktičarima najviše treba u edukaciji i stručnom usavršavanju.

Program je sadržavao brojna predavanja, kreativne radionice; puno novih sadržaja, kao i starih sadržaja prikazanih na nov način. Od teoretskih prezentacija radova do praktičnih radionica; art i likovne terapije, svijeta bajki, glazbe, plesa, poezije, dramatizacije, vođene imaginacije, izrade predmeta i materijala u scenskom izrazu... Svatko je za sebe mogao pronaći nešto zanimljivo, od stručnih izlaganja o fenomenu kreativnosti te artterapiji dr. Miroslava Prstačića pa do ostalih raznovrsnih tema. Jedna od posebno zanimljivih je bila tema o važnosti bajki i priča u odgoju i odrastanju zanimljive predavačice Azre Jasne Held. Ona nam je svojim drugačijim i zanimljivim načinom usmene predaje priča uspješla približiti važnost načina prezentacije određene priče. Takvim pripovijedanjem se publika, učenici i djeca mogu na pravi način zainteresirati za sadržaj te se njihova pažnja može zadržati od prve do zadnje minute interpretacije.

Kroz radionice i ostala stručna predavanja skupa govorilo se o utjecaju glazbene terapije na razvoj socijalnih, motoričkih i komunika-

cijskih vještina, o korištenju likovne terapije kao sredstvu za uspostavljanje kontakta i komunikacije u neposrednom radu s učenicima. Kroz radionice, predavanja i okrugle stolove sudionici su radili na jačanju svojih kompetencija za lakše nošenje sa svim profesionalnim izazovima.

Zadnji dan stručnog skupa je bio predviđen za primjere dobre prakse. Primjeri prezentacija kolegica iz svih dijelova Hrvatske bili su zaista raznovrsni i kreativni.

OŠ Voštarnici - Zadar pripala je velika čast otvoriti Državni stručni skup igrokazom „Tv program“

Dramskoj skupini OŠ Voštarnice je pripala velika čast prikazati kreativnost na djelu kroz kratku scensku točku „TV program“ na svečanom otvaranju samog programa. To je bio dobar uvod za prezentiranje rada dramske skupine naše škole. Voditeljice dramske skupine, Ana Milković i Ivana Birsa prezentirale su svoja iskustva u dramskom radu s učenicima naše škole. Prikazale su kratku, ali bogatu, povijest male dramske skupine OŠ Voštarnica-Zadar, način njezinog rada, izvore ideja za dramske izvedbe, edukacije za stručno usavršavanje te događanja i nastupe na kojima se sudjelovalo. Posebno smo ponosni na, već tradicionalne nastupe na INKAZ-u (susreti kulturno-umjetničkih skupina osoba s posebnim potrebama) u Zagrebu, na Danima izvannastavnih aktivnosti (Hrvatsko narodno kazalište ili ulicama i trgovima Poluotoka), sudjelovanju na božićnoj priredbi u OŠ Šimuna Kožičića Benje te na božićnim priredbama i priredbama za kraj školske godine u našoj školi. Ono što se nije moglo izreći u okvirima prezentacije jest, da nam je dramsko iskustvo u radu s našom djecom otvorilo nove vidike u radu s djecom s poteškoćama. Njihove sposobnosti i mogućnosti mogu se itekako iskoristiti i primijeniti u pripremi neke izvedbe. Njihova kreativnost, improvizacija i spontanost u izvedbama uvijek nas iznova iznenadi te obogati i spontano izmijeni već uvježbavani sadržaj. Vodeći dramsku skupinu, shvatile smo, ako želimo uspješnu i zabavnu predstavu, trebamo se i same zabaviti i uvijek biti spremne na igru.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Ivana Birsa, prof. def.

Boris Žuža i Tomislav Košta s učenicima

Dijana Marić, karikatura Julija Jelaske

Pozitivni duh i kreativnost

U prostorima OŠ Voštarnica-Zadar 18. i 19. travnja 2013. godine održana je 7. likovna kolonija. Ovaj već tradicionalni događaj s nestrpljenjem su čekali učenici, djelatnici škole, a i umjetnici koji su se i ove godine odazvali u velikom broju. Za djecu su slikali: Ines Jurin, Boris Žuža, Tomislav Košta, Dragan Jelavić, Mičo Jakelić, Dijana Marić, Silvijana Dražović, Margit Magyeri Zubčić, Julije Jelaska i Lella Sambunjak. Ove godine su po prvi puta na koloniji nastale karikature, djela Julija Jelaske poznatog zadarskog ilustratora, karikaturista, strip crtača, slikara, grafičara, grafičkog i web dizajnera. Slika „Svi na more“ koja krasi naslovnicu ovog broja „Mendule“ ujedno i najveća slika ikad nastala na koloniji, dimenzija 47x35,5 cm, djelo je poznate zadarske umjetnice Silvijane Dražović. Zadarski Petar Pan, kako je nazivaju, svojom osebujnom likovnošću, kreativnošću i željom da pomogne, svake godine doprinosi našoj likovnoj koloniji i uvodi nas u svoj svijet mašte i radosti koji obiluje veselim bojama i detaljima. Na koloniji su sudjelovale i učenice 3. d razreda (dizajneri tekstila) Škole primijenjene umjetnosti i dizajna iz Zadra zajedno sa svojom profesoricom Bojanom Vukojević. Škola i njeni učenici godinama surađuju s osnovnim i srednjim školama, vrtićima i raznim udrugama. Učenici aranžersko - scenografskog dizajna ove škole sudjelovali su u osmišljavanju i izradi trodimenzionalnog plakata za predstavu „Gospoda Glembajevi“ te su izradili nagradu koja se dodjeljivala najboljim volonterima u 2013. godini. Sva likovna djela ostaju, kao i dosadašnjih godina, u trajnom vlasništvu škole i čekaju preseljenje u novi objekt na Mocirama gdje će krasiti školske zidove. Zahvaljujemo našem vjernom sponzoru Euroherc osiguranju d.d. koji nas prati sve ove godine i naravno našim slikarima, našim prijateljima koji svake godine svojim pozitivnim duhom, kreativnošću i velikim srcem uvesele naše mališane.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Marina Brzoja, dipl. uč.

Roko i Sven

Kreativne umjetnice

Svečana priredba povodom Dana škole

Obilježen Dan škole u Kazalištu lutaka Zadar. U kulturno-umjetničkom programu uz učenike OŠ Voštarnica-Zadar nastupili su i brojni gosti.

Učenice Gimnazije Vladimira Nazora

dan i čitateljima zanimljiv sadržaj. Šarolik, zabavan i svake godine sve zanimljiviji, a istovremeno informativan i poučan, neizostavna je značajka školskih aktivnosti. Nakon predstavljanja školskog lista uslijedio je raznovrstan zabavni program. Prvi je, s pjesmom, nastupio Mateo Šimac, učenik OŠ Šimuna

Duje Stanišić i klapa Kožino

Naša škola je proslavila svoj dan – *Dan škole* Svečanom priredbom koja je održana 24. travnja 2013. godine u Kazalištu lutaka Zadar. Za posjetitelje je bio pripremljen bogat program u kojem su uz učenike naše škole sudjelovali i brojni gosti. Bila je to prava razmjena znanja i iskustva kroz zabavu, pjesmu, ples i scenske igre.

Stigli su nam dragi gosti, prijatelji i roditelji. Program je započeo pjevanjem državne himne nakon koje je uslijedio uvodni pozdrav ravnateljice Irene Dukić koja se osvrnula na trud, rad i suradnju učenika, učitelja i roditelja tijekom školske godine 2012./2013. Ravnateljica je naglasila vrijednost i važnost koju ova svečanost

Plesni klub Samba

Klapa Vir

KUD Fortuna

Ivan Dražović i učenici

predstavlja kako učenicima, tako i učiteljima. Naši učenici su uz pomoć svojih učiteljica marljivo radili i uvježbavali svoje scenske točke, a pozitivne reakcije publike bile su mjerilo dobro odrađenog posla. Na početku svečanosti predstavljen je peti jubilarni broj školskog lista Mendula, koji se započeo kao školski projekt svake godine razvijao i zaživio, pa s ponosom možemo reći kako je postao iznimno važan, vrije-

Učenici OŠ Smiljevac

Kožičića Benje. Zanimljivu priču s Divljeg zapada ispričali su nam članovi dramske skupine OŠ Voštarnica-Zadar u scenskoj igri „Bilo jednom na Divljem Zapadu“, koji je izazvao oduševljenje učenika i gostiju. Svojim izvedbama razveselili su nas: plesna skupina iz Plesnog kluba Samba, Lara Merlo i Paola Babin, učenice OŠ Šimuna Kožičića Benje, učenici OŠ Smiljevac, klapa Kožino i pjevač Duje Stanišić, klapa Vir, KUD Fortuna iz Ražanca, učenice Gimnazije Vladimir Nazor,

te uvijek rado viđen i slušan mladi zadarski tenor Ivan Dražović koji je izveo dvije pjesme: "Mattinata" i "Ružo moja crvena". Sve prisutne nasmejao je naš učenik Frane Janjić ispričavši nekoliko viceva. Dramska skupina naše škole kroz scensku igru na duhovit način je prikazala dio svakodnevnog televizijskog programa, a igrokazom "Dalmatinska svakodnevica" osmijeh na lice prisutnih izmamili su učenici OŠ Smiljevac. Veselo raspoloženje nastavilo se kada su na scenu izašli učenici OŠ Voštarnica-Zadar, Petar i Oliver, s plesnom točkom "Kad bakice prolupaju".

Program je priveden kraju, a druženje smo nastavili na domjenku. Sreća na licima učenika i oduševljenje prisutnih gostiju bili su pokazatelji da su se rad i trud isplatili.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Marija Dokoza, mag. ed. reh.

Baštinom do budućnosti

nu, scensku primjenu narodnih nošnji, folklornih kostima i tradicijskih tekstilnih predmeta. Među brojnim licima našla su se i dva poznata - učenici naše škole Matea Mandić i Filip Kulonja. Odjenuli su prekrasne nošnje, ponosno prošetali ulicama grada i za uspomenu se fotografirali. Svi smo se složili kako su Matea i Filip izgledali veoma lijepo i bili pravi predstavnici OŠ Voštarnica-Zadar.

*Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator,
Tereza Peša, mag. prim. educ.*

Projekt Dana izvannastavnih aktivnosti održava se već četvrtu godinu za redom u organizaciji Odjela za školstvo i odgoj Grada Zadra. Ove godine tema je bila „Baštinom do budućnosti“, a glavna koordinatorica projekta Jadranka Miliša Stančin nas je upoznala s pravim značajem ovog projekta i rekla da je krajnji cilj da s ponosom odgojimo djecu koja znaju što je njihova baština i koja sigurno kroz budućnost neće lutati. Program je zbog kiše dva puta otkazan, no 12. lipnja 2013. godine vrijeme je konačno bilo povoljno pa je povorka učenika u narodnim

nošnjama prošeta od Narodnog trga prema Poljani Ivana Pavla II, a potom je uslijedilo zajedničko okupljanje na zdenцу i predstavljanje nošnji. S obzirom da je središnja tema bila hrvatska kulturna baština i raznolikost obuhvaćena tim pojmom, učenici osnovnih škola Grada Zadra odjenuli su se u 50 autentičnih narodnih nošnji iz svih dijelova Republike Hrvatske. U pripremi povorke učenika u narodnim nošnjama sudjelovala je Posudionica i radionica narodnih nošnji iz Zagreba, ustanova specijalizirana za prikupljanje, iznajmljivanje, izradu, stručnu zaštitu, te folklor-

Nasmiješeni sendvič

taknuti naše učenike da razmišljaju kako krušni proizvodi dolaze na naš stol. Istaknuo je značaj svakodnevne molitve za sve plodove zemlje na ovom našem planetu Zemlji i kako uvijek trebamo biti zahvalni za plodove zemlje. Tako smo se potrudili izložiti sve predivne krušne proizvode i kolače koje su umijesile vrijedne mame, bake i učiteljice s učenicima te plodove prirode iz našeg kraja. Učenici i učitelji škole su zajedno s fra Anselmom pristupili

Kruh i krušni proizvodi

Dane kruha i zahvalnosti za plodove zemlje svečano smo obilježili u našoj školi 18. listopada 2013. godine kada nam je u posjet došao fra Anselmo iz Srca Isusovog. Fra Anselmo se zaista potrudio objasniti i kroz pitanja po-

Bogat stol

Blagoslov

molitvi i zahvalili Bogu za kruh svagdašnji i hranu koju nam Bog daje, a potom je uslijedio blagoslov kruha i svih prisutnih. Nakon blagoslova, svi su se počastili blagoslovljenim kruhom i kolačima.

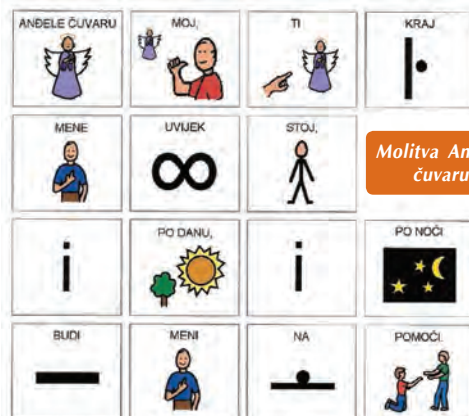
Privedila: Učitelj edukator-rehabilitator, Stela Dominis Vunjak, prof. def.

Molitve u Boardmaker programu

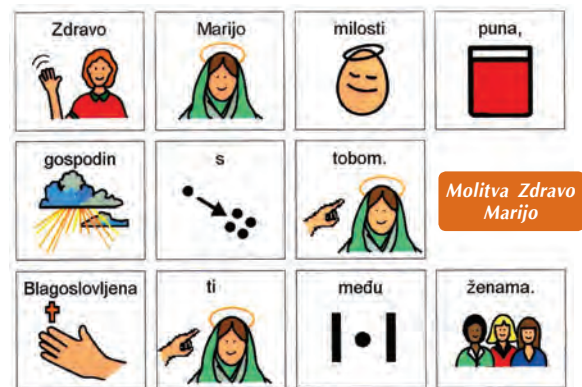
Nađi vremena za molitvu, to je najveća snaga...

Svaki naš vjeronaučni susret počinje i završava s molitvom. Vjeroučenicima jako vole moliti, ali potrebno je uložiti veliki trud kako bismo pronašli pravi način na koji ćemo im dočarati molitvu. Kako bismo lakše shvatili što molimo, u pomoć nam stiže Boardmaker, program za uspostavljanje komunikacije pomoću tiskanih simbola. Vjeroučenicima su drage molitve *Hvaljen budi Isuse, Anđele, čuvaru moj, Oče naš i Zdravo Marijo*, a vole i pjevati pjesme poput *Isuse, volim te*. Molitva

je radost, znak je plemenitosti i velikodušnosti, a najuspješnija je molitva koja dolazi iz čistog

Molitva Anđele čuvaru

Molitva Zdravo Marijo

srca. Tijekom dana oslušajte potrebu za molitvom i potrudite se moliti. Želite li dobro moliti – molite u svakom trenutku, molite na svakome mjestu! Nije nužno biti u kapeli ili u crkvi. Isus nas čeka bilo kada i bilo gdje, riječi su Majke Terezije, kojih se i mi držimo.

Privedila: Vjeroučiteljica, Ivanka Čirjak, dipl. vjeroučiteljica

Krugovi III u Benkovcu

Miloš, Damir, Matej i Josip

Učenici Područnog odjela OŠ Voštarnica – Zadar pri redovnoj Osnovnoj školi Benkovac u Benkovcu već treću godinu zaredom organiziraju izložbu svojih likovnih radova. U Multimedijalnom prostoru Gradske knjižnice 7. lipnja 2013. godine otvorena je izložba likovnih radova pod nazivom „Krugovi III“.

Izložbu je otvorila učenica OŠ Benkovac Martina Subašić, a nazočne je prigodnim govorom pozdravio ravnatelj knjižnice Mile Marić.

Gosti izložbe bili su učenici prvih razreda Osnovne škole Benkovac s učiteljicama, te djeca Dječjeg vrtića Bubamara s odgojiteljicama i roditelji djece i učenika. Radovi su nastali tijekom cijele školske godine 2012./2013., a vrijedni i kreativni su bili učenici starijih skupina: Martina i Frane Bačić, Damir Jokić, Josip Birkić, Matej Miličević i Miloš Vuletić te učenici mlađe skupine Tomislav Banović i Ivan Kovačić, Josipa Ljutić, Mladen Vuletić i Lara Kalata.

U sklopu otvaranja izložbe izveden je prigodan program od strane učenika OŠ Benkovac koji su osmislili sa svojim učiteljicama i naših učenika koji su program osmislili s učiteljicama Ivom Miletić Babin i Ninom Jurišić.

Gosti su uživali u pjesmama i plesu te se nasmijali uz predstavu „Veseli svatovi“,

koju su naši učenici izveli u šaljivom tonu. Sve točke bile su popraćene velikim pljeskom prisutnih.

Na kraju velika zahvala svim prisutnim gostima koji su nas došli podržati, te Mili Mariću koji nas je i ove godine srdačno ugostio i pomogao nam u organizaciji

Scenska igra

Publika

Djedov san u izvedbi HKUMSiT-a

Humanitarna akcija

Upaljene „Svjetiljke ljubavi“

Udruga Frama Arbanasi organizirala je humanitarno-zabavnu večer, a sav prihod bio je namijenjen našoj školi

Blagdansko vrijeme je vrijeme kada se darivamo, a ima li ljepšeg poklona od poklona ljubavi? Takav poklon nama je za ove blagdane omogućila udruga Frama Arbanasi.

U subotu 14. prosinca 2013. godine je u prostoru Samostana školskih sestara franjevki u Arbanasima održana humanitarno-zabavna večer pod nazivom „Svjetiljke ljubavi“ u organizaciji franjevačke mladeži Frama Arbanasi, a sav prihod s ove večeri bio je namijenjen našoj školi.

Večer su otvorili učenici OŠ Voštarnica-Zadar s plesnom točkom „Lindo“ koju su uvježbali uz pomoć svojih učiteljica Marijane Mišulić i Jelene Babić, kojima je ovaj ples dubrovačkog kraja bio izazov i zadovoljstvo. Klapsku pjesmu predstavile su nam dvije klape: Klapa Kontrada sa svojim voditeljem prof. Tomislavom Peharom izvela je tri pjesme, a Klapa Vir, koju vodi učiteljica glazbene kulture Iva Mustać Klarić, nastupila je s dva narodna napjeva.

Klapa Kontrada

Klapa Vir

Učenici OŠ Smiljevac

Sa-
mouki amaterski glazbenik Vladimir Gundić izveo je skladbu na gitari, a svoj prvi samostalni nastup imao je i mladi Ante Relja – Rejo Beatbox koji je svoju nadarenost otkrio gledajući Supertalent. Skladbu na gitari izvela je Kristina Gulan, učenica Klasične gimnazije. Božićni igrokaz „Badnji nesorazum“ izveli su učenici OŠ Smiljevac, a uvježbala ih je učiteljica Jasna Perica. Male glumce iz OŠ Voštarnica-Zadar uvježbale su učiteljice Ana Milković i Ivana Birska, a izveli su lutkarski igrokaz „TV-program“. Glumačka sekcija HKUMSiT (Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara) svojom izvedbom scenske igre „Djedov san“ nasmijala nas je do suza, a završnu pjesmu „Radujte se narodi“ izvela je Irena Gradaček. Na kraju ve-

Vladimir Gundić

čeri posjetiteljima su se obratile čamna sestra Rita i ravnateljica Irena Dukić, a obje su zahvalile svima koji su ovu večer učinili nezaboravnom.

U dva navrata tijekom večeri održana je i tombola, a budući je svaka kupljena ulaznica ujedno bila i srećka, te su brojni posjetitelji otišli s ove humanitarne zabave s poklonom u rukama. Svakom učeniku OŠ Voštarnice-Zadar Djed Božićnjak darovao je poklon-paket i zaželio sretnu blagdanu.

Također u prostoru Samostana, u

Kristina Gulan

nedjelju 17. prosinca 2013. godina mlada amaterska skupina Tau izvela je predstavu Sv. Filip Neri, a svi dobrovoljni prilozi sakupljeni ove večeri namijenjeni su našim učenicima.

Prirredila: Knjižničarka, Danijela Petani, dipl. bibl.

Naši učenici, veselo i pozitivno ozračje naveli su članove bratstva Frama da organiziraju humanitarnu akciju

Ponovni susret s predstavnicima bratstva Frame Arbanasi bio je 27. siječnja 2014. godine kada su nam donijeli donaciju koja uključuje orbitrek, trampolin, ploču za učionicu, strunjaču, 3 LCD monitora i gitaru.

U kratkom razgovoru s predstavnicom Frame Ivanom Vinac saznali smo nešto o bratstvu Frama i o motivima njihovog humanitarnog rada. Naime, Ivana je sa svojim kolegicama prvi put u sklopu kolegija Specijalna pedagogija posjetila našu školu. Naši učenici, te veselo i pozitivno ozračje dojmili su se Ivane i njenih kolega pa su odlučili da žele nešto učiniti za učenike. Tako je donesena odluka o održavanju humanitarno-zabavne večeri „Svjetiljke ljubavi“ od strane Frame Arbanasi. Bratstvo Frama Arbanasi ima desetak članova koje čine studenti i srednjoškolci, a i inače članovi Frame su mladi od 10 do 30 godina. Susreću se svake nedjelje, a redovito sudjeluju u prodaji časopisa za beskućnike „Ulične svjetiljke“ i uskoro kreću s volontiranjem u pučkoj kuhinji. Ovi mladi ljudi rade hvale vrijedan posao s primarnim karitativnim djelovanjem, a naši učenici nestrpljivo iščekuju nove susrete i druženja.

Frama Arbanasi

7. likovna

Tomislav Košta, Ribarica

Tomislav Košta, Otok Ugljan

Dijana Marić, Cvijeće

Dijana Marić, Moje mesto

Dragan Jelavić, Sv. Donat

Julije Jelaska, Mjesto uz more

Julije Jelaska, Vaza s cvijećem

Boris Žuža, Grad

kolonija

Margit Megyeri Zubčić, Jorgovan

Mičo Jakelić i učenici

Ines Jurin

Margit Magyeri Zubčić

Škola primijenjene umjetnosti i dizajna,
3.d i prof. Bojana Vukojević

Lella Sambunjak, Lovina

Lella Sambunjak

Vježba za tijelo i duh

Zahvat držanja (kesa gatame)

Borba u parteru

Judo pad u naprijed (zempo-ukemi)

Judo pad u stranu (yoko-ukemi)

Judo pad u nazad (ushiro-ukemi)

Samoobrana

I naša škola je započela s projektom juda

Judo je puno više od sporta. Omogućuje razvoj samopouzdanja, samokontrolu, disciplinu, toleranciju, stvaranje prijateljstva i uči samoobrani

Judo je japanska borilačka vještina koju je razvio prof. Jigoro Kano davne 1882. godine u Tokiju. Olimpijski je sport te dio obrazovnog sustava po cijelom svijetu, a od nedavno i u Hrvatskoj. Judo se sastoji od velikog broja tehnika kao što su: tehnike stavova i hvatova, tehnike kretanja, tehnike padova, tehnike bacanja i obrane od bacanja, tehnike poluga, tehnike gušenja te tehnike zahvata držanja i oslobađanja od zahvata držanja.

Ova borilačka vještina koja u prijevodu s japanskog znači „nježni put“, ujedno je vježba za tijelo i duh.

Judo je puno više od sporta jer omogućuje razvoj samopouzdanja, samokontrolu, disciplinu, toleranciju, stvaranje prijateljstva

Daj od sebe sve, nikad sportu ne reci ne

Judo bacanje (koshi guruma)

teljstva te uči samoobrani, ali ne i nasilju. Ova sportska vještina pridonosi poboljšanju cjelokupnog zdravlja, koordinacije, izgradnji i održavanju mišićnog tonusa, povećanju kondicije, fleksibilnosti, ravnoteže i snage.

Na prijedlog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i naša škola je od ove školske godine započela s projektom juda. Prijala mi je čast da kao bivša judašica nakon puno godina ponovno obučem kimono i svojoj pomno izabranoj ekipi prenesem sva svoja znanja i vještine. Ekipu čini šestero članova, a oni su: Katarina Karamarko – iznimno talentirana i vrcakava, Atila Šestan – voli cure i judo, Kristofor Rašin – vrijedan i sposoban s dobrim judo genima nasljeđenim od mame, Petar Jurjević – jako dobar i talentiran, Ivan Perić – vrlo posluššan i sposoban i Ivan Čačić – nježna duša u snažnom tijelu.

Podizanje trupa do sjeda (trbušnjaci)

Judo bacanje (osoto gari)

Učenici su jako zainteresirani i s veseljem dolaze dva puta tjedno na treninge te me svakim dolaskom iznenađuju svojom voljom i napretkom. Iako smo tek počeli trenirati, učenici su puno naučili, s lakoćom se koriste japanskim izrazima kao što su: rei – pozdrav koji koristimo na početku i na kraju treninga, hajime – znak za početak borbe, mate – znak za kraj borbe. Naučili su brojati na japanskom tako da sve vježbe kao što su sklekovi, trbušnjaci i slično broje isključivo na japanskom jeziku. Odlična su ekipa, pravi mali sportaši i judaši. Pogledajte na fotografijama kako izgledaju treninzi i osjetite našu radu atmosferu!

Sportski pozdrav ☺

Priredila: Kineziterapeut,
Marijana Mišulić, prof. fizičke kulture

Judo bacanje (harai goshi)

Lucija Mijolović i Jurica Milin – „kraljica „ i „kralj“ bazena

Ravnateljica Irena Dukić i Lucija

Lucija Mijolović zadarska je sportska heroína koju su sportski novinari proglasili najboljom sportašicom grada za 2013. godinu, nositeljica je brončane medalje na 200 metara prsno s Europskog prvenstava za plivače s Downovim sindromom u Portugalu, a briljirala je i s pet zlatnih medalja, po tri srebra i više brončanih na Prvenstvu Hrvatske za osobe s invaliditetom. Treneri i stručnjaci su uvjereni kako je ovo tek početak njezinih velikih dostignuća.

Čekajući Lucijin dolazak na dogovoreni intervju, glavom su mi prolazile slike sedmogodišnje djevojčice koja je spontanošću i veseljem plijenila pažnju svih u našoj školi. Rođena je prije devetnaest godina s Downovim sindromom i učenica je naše škole. Točno prije deset godina Luciju sam predstavila u prvom broju školskog lista „Mendula“ kao sportsku nadu. Od tada, Lucija je stasala u lijepu djevojku koja je svojom je upornošću, disciplinom i odricanjem savladala mnoge svakodnevne prepreke i predrasude na koje je nailazila. Rezultati, predanost treninzima i upornost pokazatelji su njene sportske životne orijentacije. Vedra, osjećajna i naizgled tiha učenica naše škole, Lucija Mijolović heroína je plivačkog sporta poznata u Zadru, a i šire. Koliko je put uspjeha trnovit, najbolje znaju Lucija i njena obitelj u kojoj ima veliku podršku. Na intervju je i ovaj put stigla u pratnji tate Zorana koji je donio samo mali dio odličja koje je osvojila, uglavnom zlatnih, na regionalnim, državnim i međunarodnim natjecanjima. Veliki broj medalja Lucija je osvojila kao predstavnica naše škole na državnim prvenstvima školskih sportskih društava. Najdraža Lucijina medalja je bronca na 200 metara prsno s Europskog prvenstva u plivanju za osobe s Downovim sindromom u Portugalu u rujnu 2013. godine, te zlatna, srebrna i brončana odličja s držav-

nih prvenstava u plivanju. Lucija Mijolović je najbolja sportašica Zadarske županije za 2013., u tradicionalnoj anketi koju je po 20. put provela redakcija Zadarskog lista, list koji nagrađuje svake godine najbolje pojedince i sportske kolektive.

Grb Grada Zadra jako znači Lucijinim roditeljima

Jedno od velikih priznanja za Luciju je i Grb Grada Zadra koji joj je 2013. godine uručio gradonačelnik Božidar Kalmeta na Svečanoj sjednici u povodu Dana grada. Grb Grada Zadra jako znači Lucijinim roditeljima kojima je jako drago što Grad prepoznaje Lucijin trud. Svaka nagrada je za Luciju dodatni poticaj, a drugima primjer kako unatoč ograničenjima, čovjek može biti integriran u zajednicu i da zapravo može puno više, no što misli.

U opuštenu atmosferu, dok su ostali učitelji, ravnateljica i ostali djelatnici škole dolazili diviti se samo tek jednom dijelu medalja koje su nam na susret donijeli tata i Lucija, započeo je i ugodan dijalog s Lucijom i njezinim tatom Zoranom Mijolovićem.

Učiteljica: S koliko si godina naučila plivati?

Lucija: S pet godina, uz maminu i tatinu pomoć.

Učiteljica: Tko ti je bio prvi trener?

Lucija: Vito Burčul.

Učiteljica: Koliko puta tjedno treniraš?

Lucija: Tri puta tjedno plivanje i još nešto...

Kad Lucija zastane, tata Zoran nastavlja priču: Bez obzira na treninge plivanja, Lucija ne osjeća umor. Dva puta tjedno odlazi biciklom do Višnjika na još jedan vrlo intenzivni trening i to Insanija workout (program vježbanja).

Učiteljica: Kako se koncentriraš prije natjecanja?

Lucija: Ni s kim ne razgovaram i mislim na plivanje.

Učiteljica: Što te veseli?

Lucija: Slušanje glazbe i ples. Volim slušati Jasona Biebera, Jelenu Rozgu, klape, Sinišu Vucu i rock ... Volim i narančastu boju i modu.

Učiteljica: Tko ti je najbolji prijatelj/ica u školi?

Lucija: Mateo Čirak, učiteljice Gordana i Daria.

Učiteljica: Što radiš u slobodno vrijeme?

Lucija: Družim se s prijateljima i rado sam na Facebooku jer imam dečka. Zove se Nis. Ali, ja sam bolja plivačica.

O Luciji i njezinom uspjehu, kažu stručnjaci, još će se mnogo toga čuti i svi dosadašnji uspjesi su samo početak velikih dostignuća. Luciji uz podršku roditelja puno pomaže i njezin Plivački klub Zadar, čiji je ona član i koji uskače koliko može, pomaže malim donacijama, kao i donacijama mnogih prijatelja i malih sponzora.

Jurica Milin je preplivao dionicu dugu gotovo 5 kilometara za sat i pol

Pričajući o našoj najtrofejnijoj učenici ne možemo ne spomenuti i Juricu Milina. Jurica je bivši učenik naše škole s petogodišnjim radnim stažem u trgovačkom centru Baumax, a u nepune tri godine koliko se bavi plivanjem i vrstan plivač. Član je Plivačkog kluba Sv. Nikola i pod vodstvom trenera Renata Škulčića u kratkom je roku ostvario niz sportskih uspjeha, čija je kruna zlatno odličje osvojeno na Svjetskom prvenstvu u plivanju za osobe s Downovim sindromom održanom u Loanu u Italiji. Lucija i Jurica su bili predstavnici Hrvatske na 2. Europskom prvenstvu za plivače s Downovim sindromom i iz Portugala, su se u konkurenciji 87 plivača iz 13 zemalja, vratili kući s čak tri odličja. Jurica je osvojio srebro na 25 metara leđno i bronzu na 25 metara delfin. U mjesecu srpnju 2013. g., plivao je memorijalni maraton Preko - Zadar, kao sjećanje na tragično stradalog brata. Jurica je tako zavrjedio titulu sportskog heroja, ne samo svoga grada, već svih ljudi plemenita srca. Njegova obitelj je presretna zbog njegovog uspjeha i upornosti.

Jurica Milin

Lucija i Jurica, dvoje uspješnih sportaša ostvarili su svoj san i našli se u vrhu s najboljim sportašima. Njihov put k tom cilju bio je dug i s mnogo odricanja. Lucija i Jure su najavili novu etapu plivanja na kontinentalnom rangu i za ovu je godinu u planu spremanje za 7. svjetsko prvenstvo u Meksiku - koncem studenoga. Odlazak će biti moguć jedino ako bude financijski potpomognut izvan matičnih klubova i obitelji plivača. Nadam se da će mjerodavne institucije imati sluha i omogućiti im odlazak u Meksiko.

Svojim nastupima u bazenima, ali i na morskim maratonima ovo dvoje mladih sportaša s Downovim sindromom pokazali su nam kako se snagom volje mogu savladati sve prepreke koje život postavi ispred nas. Oni nam žele pokazati da su osobe s Downovim sindromom jednako vrijedni članovi i da se na njih može računati. Uz to nam šalju i poruku o važnosti sportskog života u sklopu rehabilitacijskog procesa.

Želimo im još puno uspjeha!

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Daria Švorinić, prof. def.

Na Državnom prvenstvu u Poreču

Na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava učenika s intelektualnim teškoćama u razvoju koje se održalo u Poreču od 3. do 5. svibnja 2013. godine sudjelovao je Školski sportski klub „Leptirić“. Na prvenstvu je bilo 2064 sudionika kroz 214 sportskih ekipa odnosno, srednjoškolci su se natjecali u 8, a osmoškolci u 11 sportova: mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka, atletika, gimnastika, stolni tenis, plivanje, badminton, kros i šah. OŠ Voštarnica-Zadar predstavili su učenici: Lucija Mijolović, Dalia Petani, Dominik Vukić, Oliver Baričević i Mateo Čirak u pratnji voditeljice Darinke Dokoza-Nikpalj i učiteljice Ivanke Čirjak.

Postignuti su sljedeći rezultati:

ATLETIKA

Trčanje 60 m:

Mateo Čirak (2. mjesto)
Oliver Baričević (10. mjesto)

Bacanje kugle 4 kg:

Domink Vukić (6. mjesto)

Skok udalj s mjesta:

Mateo Čirak (4. mjesto)
Oliver Baričević (6. mjesto)

PLIVANJE

25 m prsno:

Lucija Mijolović (1. mjesto)
Dalia Petani (5. mjesto)

25 m slobodno:

Lucija Mijolović (2. mjesto)

Priredila: Učitelj tjelesne i zdravstvene kulture,
Darinka Dokoza Nikpalj, prof. fizičke kulture

Učenička zadruga Mocire

Susret s gradonačelnikom

vatske svoje radove predstavili su mladi zadrugari i njihovi voditelji iz pedeset i dvije učeničke zadruge iz Hrvatske i jedna učenička zadruga iz Manchestera u Velikoj Britaniji.

Mladi zadrugari su članovima Prosudbenog povjerenstva predstavili svoje najbolje proizvode i prikazali praktične radove, prezentirali rad

i postignuća svojih zadruga. Kreativnost i inovativnost zadrugara vidjela se na svakom izložbenom prostoru. Bilo je tu vrlo maštovitih ukrasnih i uporabnih predmeta

25. jubilarna Smotra učeničkih zadruga Republike Hrvatske

du, a zaradu koristimo za kupnju i obnovu materijala i ponekog stroja koji nam olakšava rad u radionici. Izvrstan uspjeh smo polučili na božićnom štandu gdje su naši ukrasni borići od mahovine *planuli u trenu*. Ovog Božića smo bili zaslužni i za lijepo ukrašeni bor u Gradskom poglavarstvu i to ukrasima koje smo izrađivali tijekom nekoliko mjeseci. Nakon kićenja bora, družili smo se s gradonačelnikom Božidarom Kalmetom i njegovim suradnicima. Jako su im se sviđjeli naši radovi izrađeni od prirodnih materijala. Za nas je to bio važan događaj i priznanje za naš trud.

Nadamo se da ćemo i ubuduće ukrašavati Vaše domove našim proizvodima, te da će i Vas činiti sretnima kao što nas čini izrada istih.

Još jedna uspješna godina je iza nas i naše Učeničke zadruge *Mocire*. U zdruzi imamo dvije sekcije, keramičarsku i likovnu. Jako nam je zanimljivo jer svake godine učimo i proizvodimo nešto novo. Tako smo se do sada bavili proizvodnjom zidnih keramičarskih satova, zatim smo izrađivali dvije vrste starohrvatskog križa te ukrasne križeve, a sada učimo izrađivati keramičke zdjele. Također, svake godine za Božić i Uskrs izrađujemo prigodne ukrasno-uporabne predmete. I ove godine smo sudjelovali na Državnoj smotri učeničkih zadruga koja se održala u Zagrebu od 11. do 12. svibnja 2013. godine. Na ovogodišnjoj jubilarnoj 25. smotri učeničkih zadruga Republike Hr-

od keramike, stakla, drveta, tekstila, čipke, jabuka uzgojenih u školskim voćnjacima, meda i raznih pripravaka od sapuna i krema, do čajnih mješavina koje su pripremile vrijedne ruke mladih zadrugara. Svake godine se trudimo pokazati naše proizvode i na izložbeno – prodajnom uskršnjem i božićnom štan-

Bruno i Lucijan lakiraju starohrvatske križeve

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitaor, Jelena Babić, prof. reh.

Održana Pričaonica

OŠ Voštarnica-Zadar čita 2013.

U tjednu od 15. do 20. travnja 2013. na području cijele Zadarske županije održala se manifestacija *Zadar čita 2013* s ciljem promicanja čitanja. Svake godine i naša školska knjižnica rado sudjeluje u manifestaciji zajedno s brojnim drugim ustanovama i organizacijama. Ovo je bila peta jubilarna godina da se manifestacija održava i dosad smo nastojali svake godine ponuditi učenicima drugačiji sadržaj. Ovog puta smo 17. travnja održali *Pričaonicu*. Učiteljica Ivana Birsa i knjižničarka Danijela Petani osmislile su pričanje priče o *Meridi Hrabroj* u čijim su pustolovinama uživali učenici Produženog stručnog postupka: Lucija, Mario, Doris, Cristina, Filip, Ivan i Iva.

Nakon čitanja *Meride Hrabre*

Priredila: Knjižničarka, Danijela Petani, dipl. bibl.

Aktivnosti u Mjesecu hrvatske knjige

Tko čita (ne) skita

Dječji odjel Gradske knjižnice Zadar

mana „Čudnovate zgrade šegrtu Hlapića“, a kako je Hlapić većini učenika omiljeni književni lik posudili su roman i DVD o njegovim zgodama.

Ostali učenici su u pratnji svojih učitelja edukatora-rehabilitatora posjetili Gradsku knjižnicu Zadar gdje su na Dječjem odjelu imali priliku uživati u priči „Jožek i Jožica“ koju im je ispričala knjižničarka Dajana Brunac.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Daria Švorinić, prof. def.

Knjižničarka Dajana Brunac

Mjesec hrvatske knjige 2013. obilježio se od 15. listopada do 15. studenog, a geslo manifestacije bilo je „Tko čita (ne) skita“. U našoj školi je ova manifestacija obilježena s nekoliko aktivnosti.

Budući se svakog zadnjeg ponedjeljka u listopadu obilježava Međunarodni dan školskih knjižnica, učenici odgojno-obrazovne skupine su sa svojom učiteljicom Dariom Švorinić posjetili školsku knjižnicu. Uz vodstvo knjižničarke Danijele Petani razgledavali su knjižničnu građu i razgovarali o tome koje sve poslove radi knjižničar. Učenici su tako saznali da se u 2013. godini obilježilo 100 godina od nastanka ro-

Jeste li čitali ovako veliku knjigu?

Vrijeme blagdana

Događanja, susreti i druženja

Vrijeme blagdana je veselo i dinamično vrijeme u našoj školi prepuno radosnog iščekivanja, mnogobrojnih događanja, susreta i druženja s dragim ljudima i prijateljima škole. To je vrijeme kada u promišljanjima i odgojno-obrazovnom radu posebno naglašavamo važnost obitelji i međusobne povezanosti, uzajamnog pružanja i primanja ljubavi, pomoći i prijateljstva, razvijanja solidarnosti i tolerancije. U okviru likovne i tehničke kulture, razvoja kreativnosti i radnog odgoja izrađujemo likovne radove i raznovrsne božićne ukrase i poklanjanje i prodaju. Dio likovnih radova, božićnih

Na Dječjem odjelu

Izloženi učenički radovi

ukrasa i vjenčića bio je izložen na Božićnoj izložbi učenika Matične škole i Područnog odjela u Benkovcu na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Zadar od 4. prosinca 2013. do 15. siječnja 2014. godine.

U Gradskoj vijećnici

Grupa učenika je ukasila učeničkim radovima 11. prosinca 2013. godine veliki bor u Gradskoj vijećnici, a u kićenju im je pomogao Joso Nekić, pročelnik za odgoj i školstvo. Nakon kićenja bora, uslijedilo je druženje sa zadarskim gradonačelnikom Božidarom Kalmetom.

U subotnje jutro 14. prosinca 2013. godine Učenička zadruga Mocire održala je prodajni štand na Narodnom trgu. Naši Zadrani, koji su se zatekli tog jutra na Poluotoku, rado su zastajali i razgledali štand koji je po ostvarenoj prodaji bio naš najuspješniji štand dosad. Učiteljice i učenici marljivo su od prirodnih materijala kao što su drvo, kamen i mahovina izrađivali božićne kuglice od kartona i stiropora, križeve i zdjele od keramike, kućice od morskih naplavina, platnene ukrasne vrećice, vješalice za ključeve, sijali pšenicu...

Učiteljice na Narodnom trgu

U duhu prijateljstva i suradnje s redovnim školama, učiteljice Daria Švorinić i Ivanka Čirjak su s učenicima posjetile Osnovnu školu Obrovac u Obrovcu 18. prosinca 2013. godine, te su zajedno s ravnateljem Željkom Modrićem, učiteljicom Katom Knežević i učenicima obrovačke škole prošetali gradom i posjetili Zavičajni muzej.

Šetnja Obrovcem

Dodjela poklona

Tradicionalno smo posjetili pizzeriju „Šime“ 19. prosinca 2013. gdje nas svake godine vlasnik Šime Milin dočekuje kao drage prijatelje i rado viđene goste. Učenicima je poslužena izvrsna, omiljena pizza i pića koja su sami naručili, a potom je uslijedilo oduševljenje jer se pojavio Djed Božićnjak s poklonima.

Božićna priredba za učenike i roditelje je održana 20. prosinca 2013., ove godine po prvi put izvan škole, u prostoru Đačkog doma u Zadru čiji je ravnatelj pokazao razumijevanje za problem nedostatka prostora za priredbe u našoj zgradi. Korisnici Đačkog doma, klapa Porat, sačinjena od zadarskih srednjoškolaca, a ujedno i učenika Glazbene škole Blagoje Bersa željeli su nastupiti s pjesmama Radujte se narodi i Zvončići i tako pridonijeti veselom blagdanskom ozračju. Veliki broj učenika po prvi put je stao na

Nastup korisnika Đačkog doma

pravu pozornicu te govorio i pjevao na mikrofonski uz profesionalni razglas. Izveli su velik broj igrokaza, glazbenih točaka, lutkarsku predstavu i ples Lindo, a prikazan je i dokumentarni film o jednoj skupini učenika. Fra Gabrijel iz Srca Isusova blagoslovio je sve učenike, učitelje i roditelje te poželio sretan i miran Božić i Novu godinu. Nakon priredbe, počastili smo se finim kolačima, fritulama i kroštulama napravljenim zajedničkim radom učenika i učitelja u školskoj kuhinji, te radom mama i baka učenika. Poželjeli smo jedni drugima sve najbolje, te da i sljedeću godinu nastavimo u ovakvom pozitivnom, prijateljskom ozračju i zajedništvu.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator,
Stela Dominis Vunjak, prof. def.

Jupi, pozornica je naša!

Učenje izvan učionice

Učenje izvan učionice pruža mnogo zabavnije i dragocjenije iskustvo od onog u klupama. Šetnje i vožnje autobusom, zajednička druženja, zanimljivosti tijekom posjeta i obilazaka motiviraju učenike za učenje sadržaja koji se provode kroz izvanučioničku nastavu. Znanja koja se pri tom steknu, veoma su korisna jer povezuju školu sa životom sredine u kojoj učenici žive. Tako se obilaze gospodarski i društveni objekti, upoznaju razne djelatnosti i zanimanja, posjećuju kulturna i društvena događanja, kulturne ustanove užeg zavičaja i slično.

MARASKA

Posjetom tvornici Maraska u travnju 2013. godine, učenici su saznali da u njihovu gradu postoji najveći proizvođač voćnih sirupa u Hrvatskoj.

Ugostio nas je voditelj marketinga Igor Županić koji nas je i proveo kroz dva moderno opremljena pogona za proizvodnju alkoholnih i bezalkoholnih pića. Učenici su uživali gledajući velika postrojenja koja proizvode razne napitke. Posjet smo završili osvježavajući se Maraskinim voćnim sokovima.

Na Svjetski dan štednje, koji se obilježava 31. listopada, posjetili smo Splitsku banku, odnosno poslovnicu koja se nalazi na Obali kneza Branimira. Kako i zašto se štedi novac, čemu služe kartice i još mnogo toga učenici su saznali od ljubaznih djelatnika. Podijelivši učenicima poklone, djelatnici su dodatno uljepšali ovaj koristan posjet i druženje.

Kako ne bismo samo učili i skupljali informacije, već se i kulturno obogatili i zabavili, posjetili smo i kino Cinestar u Zadru. Pogledali smo filmski hit Šegrt Hlapić i tako se pridružili velikom broju gledatelja u Hrvatskoj koji su film ocijenili izvrsnim.

Šegrt Hlapića, malenog kao lakat, veselog kao ptica. Smijeh i oduševljenje zavladaše dvoranom, a još jednom se potvrdila nenadmašnost zadarskih lutkarskih umjetnika.

U lutkarskoj predstavi Kazališta Lutaka Zadar, održanoj 26. veljače 2014. godine susreli smo se ponovo s likom malog

Posjet izložbi plovila

15. Biograd Boat Show

Godinama se u Biogradu na Moru održava „Biograd Boat Show“, a ova 15. po redu izložba plovila održana je od 24. do 27. listopada 2013. godine. Izložba se s godinama sve više širila i rasla da bi se došlo do epiteta najveće izložbe plovila u Hrvatskoj i široj regiji koja svake godine okuplja sve veći broj izlagača i novih plovila. Ovdje se susreću poslovni ljudi, ali i brojni drugi posjetitelji koji ovu atraktivnu manifestaciju doživljavaju kao odmor.

Naši učenici su sa svojim učiteljicama posjetili izložbu 24. listopada. Zahvaljujući roditeljima našeg učenika Filipa, Nadi i Damiru Mrđen, omogućeno nam je prekrasno jutro na izložbi koje je, uz prijevoz do Biograda, uključivalo razgledavanje izložbe i domjenak. Zanimljiva i uzbudljiva bila je naša šetnja pokretnim pontonskim mostom koji povezuje centralnu marinu Kornati s marinom Kornati zapad.

Ovaj naš posjet je posebno atraktivnim učinila vožnja u polupodmornici. Uzbudeni učenici nestrpljivo su čekali na svoj red za vožnju polupodmornicom za vrijeme koje se razgledavalo morsko dno i uživalo u pogledu na malena jata riba.

Ljubazni domaćini i mnoštvo atrakcija na izložbi opravdali su naziv „primorski grad sa šarmom“ koji nosi Biograd na Moru.

Pogled na morsko dno kroz okno polupodmornice

Veselo društvo

Tko je izgubio tenisku

Priredila: Pedagog, Leda Rokov, prof. reh.

Na izložbi Ivana Meštrovića

Na poziv voditeljice umjetnina Narodnog muzeja Zadar, Ljubice Srhoja Čerina, naši učenici su 17. siječnja 2014. godine posjetili izložbu umjetnina našeg poznatog slikara i kipara Ivana Meštrovića. Povodom obljetnice njegova rođenja, u prostoru Gradske lože, izloženo je 21 skulptura i reljef u drvu, gipsu, bronci i mramoru te 13 crteža i litografija pod nazivom

Neki su uživali u bojanju

Igrao se i memory

Učenici su po fotografijama tražili izložene primjerke

„Zahvalimo njoj“. Sve umjetnine su nastale u razdoblju od 1905. do 1947. godine. Osim razgledavanja umjetnina, učenici su mogli sudjelovati i u igrama tražilice, me-

mory i bojanja kojima ih je zainteresirala voditeljica radionice, a ujedno i vanjski suradnik Narodnog muzeja Koraljka Alavanja, te je učinila posjetu zanimljivijom. Zahvaljujemo se Narodnom muzeju Zadar i veselimo se i drugim takvim pozivima gdje naši učenici mogu doći u susret s umjetninama velikih i poznatih umjetnika.

Priredila: Logoped, Helena Kuzminski, prof. def.

Likovna radionica u prirodi

Jozo u ležaljci

Stvaranje u prirodi

Učiteljice Dijana i Anika su iskoristile jedan sunčani rujanski petak, te su s učenicima otišle u obližnji park Vruljica i tamo održale pravu malu likovnu radionicu u prirodi. Sa sobom su ponijeli sav potreban pribor, udobno se smjestili na travu i u ugodnom ambijentu crtali. Motivi učeničkih crteža su bili rujanski plodovi, drveća u parku, potocić Vruljica te slični

motivi koje su učenici crpili iz prirode oko sebe. Zelenilo, potok i pjev ptica su probudili kreativnost kod naših učenika, pa su radovi ispali za svaku pohvalu. Svako malo bi neki znatiželjni prolaznik povirio što to učenici rade, a najbolja publika su bila druga djeca iz parka koja su se s veseljem priključila našim učenicima. U pauzi od crtanja, učenici su se zabavljali

na toboganima, ljuljajući se na ljuljačkama ili odmarajući u visećoj ležaljci. Učenici su zaista uživali u ovoj opuštenoj atmosferi u prirodi, te su se veseli vratili u školu, radujući se nekoj novoj kreativnoj radionici u prirodi.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Anika Zovko Pleslić, dipl. učitelj

Ususret ljetu

Oko stola se okupila nenadmašna Čikara banda

Vjerujete li mi kad Vam kažem da se učenici od cijele školske godine najviše vesele praznicima!? A još kad su u pitanju ljetni praznici? Sreći i nestrpljivom iščekivanju nema kraja. Mi smo završetak nastavne godine i početak ljetnih praznika odlučili proslaviti jednom pravom ljetnom priredbom koju smo održali na školskom dvorištu pod vedrim nebom. Obasjani lipanjskim suncem naši učenici su pjevali, plesali i glumili. Pozdravili smo se s Dominikom Vukićem, Doris Milin i Franom Janjićem, učenicima koji su zavr-

Zaplesao se i stari dalmatinski ples

šili svoje školovanje u našoj školi. Družili smo se i na domjenku, poželjeli jedni drugima zabavne praznike i krenuli ususret ljetu...

Priredila: Knjižničarka, Danijela Petani, dipl. bibl.

Torta i jedno veliko HVALA

Projekt zapošljavanja osoba s intelektualnim teškoćama

Filip, Davor i Petar u rasadniku

vot, sretni su što rade, druže se s ljudima i korisno provode vrijeme. A ni plaća nije zanemariva! Radom su dokazali okolini, a i sebi samima da su jednakopravni članovi društva. Nadamo se da će njihov primjer

Davor

potaknuti još poslodavaca na zapošljavanje osoba s intelektualnim teškoćama jer oni imaju još puno toga za pokazati!

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator, Ana Milković, prof. reh.

U našoj županiji se drugu godinu za redom provodi projekt zapošljavanja osoba s intelektualnim teškoćama. Projekt provodi Centar za socijalnu inkluziju Šibenik, u suradnji s OŠ Voštarnica-Zadar, a financira ga EU. Koordinatorica projekta u Zadru je prof. rehabilitator Ana Milković, a korisnici uključeni u projekt su bivši učenici naše škole. Ponosni smo što je četvero naših bivših učenika ovim projektom zaposleno u redovnoj radnoj sredini, uz podršku radnog asistenta. Tako Marija Mikulić radi na poslovima čišćenja u dm-u, dok Davor Brajnović, Petar Matej Plander i Filip Radulić rade u rasadniku Nasada d.o.o.

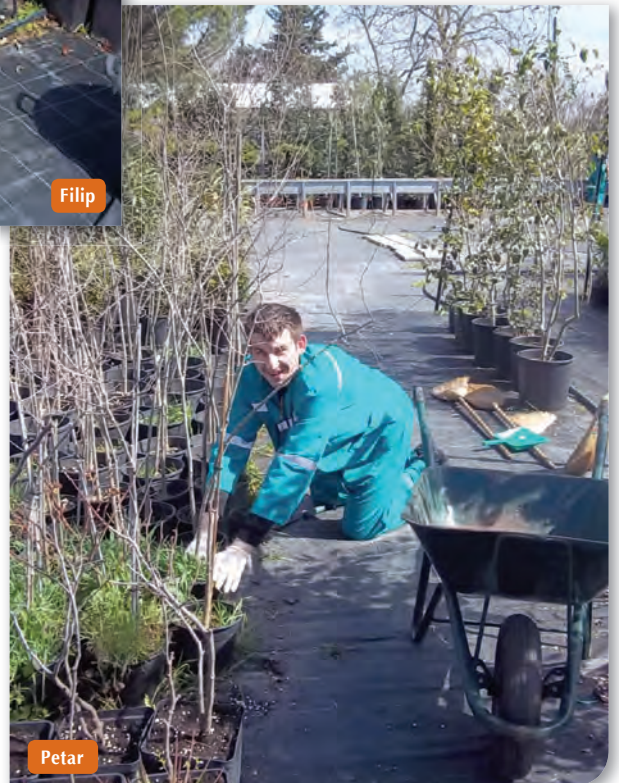
Njihovi poslodavci iznimno su zadovoljni ovim vrijednim radnicima, a oni se maksimalno trude opravdati ukazano im povjerenje. Kako sami kažu, posao im je promijenio ži-

Filip

Marija u dm-u

Petar

Filip, Mateo, Matea, Lucija, Iva i Marija

Bojanje motiva

5

6

Izrada straničnika za knjige

Za izradu straničnika za knjige potrebno nam je:
- tanji karton, boje, folije za plastificiranje i plastifikator
te vrijedna ruke i malo mašte

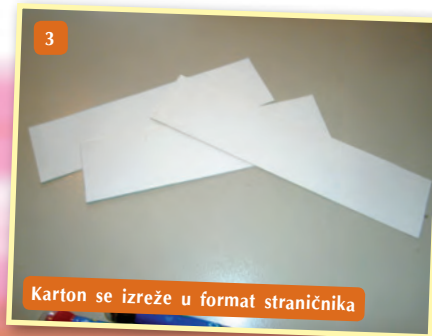
Dovršeni straničnici se plastificiraju, izrezuju i spremni su za uporabu

7

Materijal je spreman

1

Karton se izreže u format straničnika

3

Vrijedne ruke čekaju početak rada

2

Učenici crtaju razne motive

4

Veseli straničnik je gotov 😊

8

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator,
Daria Švorinić, prof. def.

Zabava pod maskama

Dani maškara obilježeni su i u našoj školi. Veljača je protekla u znaku kreativnih ideja koje su učenici pod vodstvom svojih učiteljica s puno ljubavi i zanosu provodili u djelo. Male vješte ruke stvorile su mnoge raznolike i unikatne maske. Raznoliki dječji radovi su krasili zidove učionica i školskih hodnika. Prigodno uređenje škole bila je uvertira za veliko karnevalsko finale.

Na pokladni utorak, već tradicionalno u školi, je organizirana zabava pod maskama. Taj dan u posjet su došli nesvakidašnji, veseli gosti. Zabavi su prisustvovali svi učenici i djelatnici škole. Djevojčice su se najradije maskirale u princeze i vile, dok su dječaci na jedan dan postali gusari, vitezovi, kauboji i raznorazni poznati junaci. Ni učiteljice nisu bile lako prepoznatljive, i one su rado pustile mašti na volju pa su se svi zajedno radosno prepustili karnevalskom ludovanju. Prostor škole ispunili su pjesma, ples i smijeh, a vesele maškaričice uživale su u svojim novim ulogama. Poučeni iskustvom kako dobre zabave i ugodna druženja uvijek završe nekako

prebrzo, djeliće atmosfere i lijepe trenutke trajno smo sačuvali na fotografijama.

Priredila: Učitelj edukator-rehabilitator,
Marijana Juravić, dipl. uč.

Kako ste se igrali u djetinjstvu?

Željeli smo probuditi dijete u sebi, podsjetiti se na dane djetinjstva pa smo pitali naše sugovornike koje su dječje igre igrali, koje su pjesmice pjevali...

Snježana Šnajder, njegovateljica

Odrasla sam na selu pa smo uvijek bili vani i igrali se na ledini. Nismo bili na internetu ni gledali televiziju, naše igre bile su igra Grupa traži grupu, hvatala, kukala, gumi-gumi. Kod fratra na vjero-nauku igrali smo stolni tenis. Rano smo počeli odlaziti i u berbu grožđa i maslina, a sve poslove smo radili kroz igru. Od pjesmica iz djetinjstva sjećam se one o Leptiriću Šareniću.

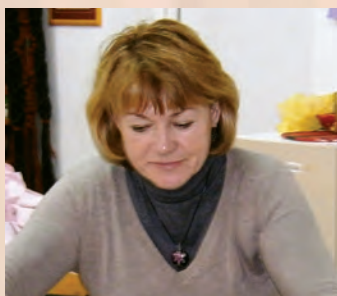

Slavica Čerina, učitelj edukator-rehabilitator

U Varaždinu gdje sam provela dio svojeg djetinjstva živjela sam u bloku zgrada, a svaka zgrada imala je park i igralište na kojem se igralo rukomet, nogomet, odbojku. Jako puno smo se igrali škole i obiteljskih situacija, glumili smo mamu, tatu i djecu. Voljeli smo se igrati kazališta, sami bismo napravili pozornicu i oblačili odjeću odraslih. Zanimale su nas i društvene igre domino, Čovječje ne ljuti se, Crni Petar. Roditelji su nas poticali na kreativnu igru. Danas se djeca previše igraju na kompjuteru. Savjetujem roditeljima da sudjeluju u igri sa svojom djecom.

Gordana Ćosić, učitelj edukator-rehabilitator

Igrali smo se po cijele dane, stalno smo bili vani na dvorištu. Trčali smo, igrali se skrivača, graničara, igre Crna kraljica 1,2,3. Školicu smo crtali kredom, a naše lutke bile su krpene. Pjesmice koje smo pjevali su En ten tini, Ide maca oko tebe, Išo medo u dućan...

Rikardo Dukić, vozač i kućni majstor

Naše igre obavezno su bile vani. Bilo je tridesetero djece moje generacije u krugu od sto metara. Usred ljeta obavezna igra bio je nogomet i to oko podneva na asfaltu jer nismo imali igralište, a igru bismo prekidali kada bi naišao automobil. Omiljena igra nam je bila i Žandara i lopova, a ja sam uvijek glumio lopova. Današnja djeca imaju manjak ideja i živosti, mi smo uvijek bili nasmijani.

Školica

EN, TEN, TINI
SAVRAKA TINI,
SAVARAKA, TIKI TAKI
BIJA, BAJA, BUF!

Nada Buljan, učitelj edukator-rehabilitator

Odrasla sam u Slavoniji. Igrali smo se na dru-
mu jer tada nije bilo asfalta, a najdraže su nam
igre bile hvatala i kukala, umjesto vijače pre-
skakali smo vinovu lozu. U proljeće smo šeta-
li slavonskim šumama, a zimi smo bili u kući.
Djed bi tada crtao Mlin
na kartonu, a crni i bijeli
grah služio bi nam za igru.
Također smo šivali, vezli,
pleli. Sjećam se igara kao
što su Razbijeni lončići,
Ide maca oko tebe, Svi
kipovi, Tko je ukrao pče-
le... Danas se djeca ne
znaju igrati, prije smo se
više družili.

Helena Kuzminski, logoped

Moje djetinjstvo je
bilo bogato igrama.
Kada vratim film, ne
mogu opisati koliko
smo imali igara i to
muško-ženskih. Odra-
sla sam u neboderu s
dvanaest katova gdje je
živjelo puno djece. Igrali
smo se *ratovanja*,
neboder bi *ratovao* protiv
nebodera. Omiljena igra
nam je bila i stavljanje
dekica na ogromne prozore
podruma gdje smo onda
mi djevojčice donosile
sitno posuđe i igrale se
kuće. Sve naše zajedničke
igre bile su uz pjesmice
(Naokolo se latam, Ide
majka s kolodvora), kroz
kreativne pokrete (Školica,
Drvena Marija 1-2-3,
Care, care gospodare),
kroz svijet mašte svakog
od nas (pantomima) i
činile su naše dane djetinj-
stva nezaboravnima.

NAKOLO SE LATAM

Djeca se kreću u krugu, drže se za ruke, pjevaju. U sredini je jedno dijete koje poskakuje u suprotnom smjeru i plješće. Tekst „poklanjam se na tebe“ dijete u sredini pjeva samo, a zatim izabire koga želi. Na riječi „sad se vidi“ djeca iz kruga stanu i plješću, a dvoje djece u sredini pleše.

IŠ'O MEDO U DUĆAN
NIJE REK'O: „DOBAR DAN!“
VEĆ JE REK'O: „DOBRO VEĆE!“
NAKLONI SE I UTEČE.

Zlatko Bajić, psiholog- pripravnik

Moje djetinjstvo je po-
najviše bilo obilježeno
druženjem s mojim starijim bratom. Bili smo maštoviti, skloni
izmišljanju svojih igara. Ljeta smo provodili u selu na moru, brod-
om smo išli okolo i bili smo istraživači. Nama je sve bilo
igra, pa i loptanje i ronjenje. U stanu u Splitu igrali smo se
na franje, imali smo kolekciju autića, volio sam slagati puzzle,
igrati domino, Monopol, Čovječe, ne ljuti se...

IDE MACA OKO TEBE

Djeca sjede na podu u krugu, a dijete maca obilazi oko njih u ruci držeći složenu maramicu iza jednog djeteta. Tijekom popijevke maca neprimjetno spusti maramicu iza jednog djeteta. Na kraju napjeva dijete iza kojeg je maramica mora je uzeti i potrčati za macom i uloviti je.

Frenje

RINGE, RINGE RAJA

RINGE, RINGE RAJA
SVUD' SE ČUJE GRAJA.
VRTI, VRTI KOLO,
KOLO NAKOLO.
RINGE, RINGE RAJA
PUNA ZDIJELA JAJA.
JEDNO JAJE MUĆ,
A MI DJECO ČUČI!

KAD SI SRETAN

Švedska društvena glazbena igra. Djeca stoje u krugu, pjevaju i izvode kretanje u skladu s tekstom.

Priredila: Knjižničarka, Danijela Petani, dipl. bibl.

U potrazi za bankomatom

I opet smo u žurbi...

Pa malo čekamo... poštujemo prometnu signalizaciju.

Tik, tik, tik!

Pa se opet zaustavljamo... ipak je Legomanija u pitanju.

Uuuuu, kako dobro!

Blizu smo bankomata, znam da jesmo!!!

Ej, požurite!

Evo... Novac je u ruci, a sad pravac - slastičarnica!

Vidi, prijatelju, bit će za svakog po kolač.

Ohooooo... njam, njam...

Izbor je bio poveći, ali smo se brzo odlučili za krempite.

Krempite u pripremi

I povratak u školu...

Mi smo se fino najeli, a vi?

Pozdrav svima! Vidimo se!

Njam, njam, njam!

Da ova krempita ima još i čokoladu na vrhu, zvala bi se Zadarska krempita.

MI U MEDIJIMA

Zadarski list, 19.4.2013.

Zadarski list, 28.2.2014.

www.grad-zadar (11.12.2013.)

Zadarski regional, 24.4.2013.

Zadarski list, 4.3.2014.

Zadarski list, 25.4.2013.

www.057info (6.12.2013.)

www.grad-zadar (11.12.2013.)

Zadarski list, 16.12.2013.

www.zadarskanadbiskupija (16.12.2013.)